

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
W OŚWIĘCIMIU**

**Raport z działań Państwowej Inspekcji Sanitarnej
w zakresie zdrowia publicznego za 2025 r.**

Spis treści

1.	Zakres działania Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Oświęcimiu.....	4
2.	Ocena działalności nadzorowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Oświęcimiu za rok 2025.	5
2.1	Zakres prowadzonego w 2025 r. nadzoru bieżącego i zapobiegawczego.....	5
2.2	Współpraca.....	6
2.3	Dane statystyczne z działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Oświęcimiu w 2025 r.	6
3.	Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych.....	7
3.1.	Omówienie wybranych jednostek chorobowych występujących w roku 2025	10
3.1.1.	Grypa	10
3.1.2	Covid-19	11
3.1.3	Zatrucia pokarmowe i zakażenia jelitowe	12
3.1.3.1	Bakteryjne zatrucia i zakażenia pokarmowe	12
3.1.3.2	Wirusowe zatrucia i zakażenia pokarmowe	13
3.1.3.3.	Biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowe bliżej nieokreślone, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	14
3.1.4	Inne choroby wieku dziecięcego	15
3.1.5	Choroby objęte obowiązkowym kalendarzem szczepień ochronnych	15
3.1.6	Choroby krwiopochodne	16
3.1.7	Choroby weneryczne	16
3.1.8	Choroby odkleszczowe	16
3.1.9	Inne zachorowania o ciężkim przebiegu	16
4.	Ocena wykonawstwa szczepień ochronnych w 2025 r.	17
5.	Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą w 2025 roku w powiecie oświęcimskim.	19
6.	Ocena Stanu Sanitarnego Obiektów Żywności i Żywienia.....	21
6.1.	Działalność kontrolna i represyjna	21
6.2.	Ocena obiektów.....	22
6.2.1	Stopień wdrożenia i przestrzegania systemów GHP/GMP i HACCP w zakładach żywnościowo-żywnościowych	22
6.2.2	Ocena obiektów produkcji żywności i przedmiotów użytku.....	23
6.2.3	Ocena obiektów obrotu żywnością, przedmiotami użytku do kontaktu z żywnością	23
6.2.4	Ocena obiektów żywienia zbiorowego	24
6.2.5	Ocena transportu środków spożywczych z grupy obiektów obrotu żywnością	24
6.3.	Badania próbek żywności	24
6.4.	Zatrucia pokarmowe.....	25
6.5.	Wnioski i zażalenia	25
7.	Ocena stanu sanitarnego obiektów użyteczności publicznej oraz bezpieczeństwa zdrowotnego wody w powiecie oświęcimskim za rok 2025	25
7.1.	Ocena zaopatrzenia i jakości wody do spożycia	26
7.2.	Ocena miejsc rekreacji wodnej.	26
7.3.	Ocena pływalni.....	26
7.4.	Ocena w zakresie ciepłej wody użytkowej	27
7.5.	Ocena w zakresie gospodarki odpadami stałymi i płynnymi.....	27
7.6.	Ocena obiektów użyteczności publicznej - zakłady opieki zdrowotnej.....	27
7.7.	Ocena obiektów użyteczności publicznej – pozostałe obiekty użyteczności publicznej.	28
7.7.1	Ustępy publiczne i ogólnodostępne.	28
7.7.2	Baza noclegowa.....	28
7.7.3	Noclegownie	29
7.7.4	Domy Pomocy Społecznej.....	29
7.7.5	Zakłady fryzjerskie, gabinety kosmetyczne, odnowy biologicznej i inne świadczące więcej niż jedną usługę.....	29
7.7.6	Dworce autobusowe, przystanki i środki transportu.	30
7.8.	Wnioski stron	30

7.9.	Postępowanie ekshumacyjne.....	30
8.	Ocena stanu sanitarnego obiektów nauczania i wychowania za rok 2025	30
8.1.	Realizacja kontroli placówek pobytu dzieci i młodzieży.....	31
8.2.	Działalność pokontrolna w placówkach nauczania, wychowania i opieki oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży	32
8.3.	Zmiany w infrastrukturze nadzorowanych placówek	32
8.4.	Warunki pobytu dzieci i młodzieży w placówkach nauczania i wychowania	33
8.4.1.	Ocena dostosowania mebli do wzrostu dzieci i uczniów	33
8.4.2.	Higieniczna ocena rozkładów lekcji.....	33
8.4.3.	Mikroklimat pomieszczeń	33
8.4.4.	Ocena możliwości pozostawienia w szkole części podręczników i przyborów szkolnych	33
8.4.5.	Prowadzenie dożywiania w szkołach	34
8.4.6.	Warunki realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach	34
8.4.7.	Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego	34
8.4.8.	Warunki do utrzymania higieny osobistej w placówkach nauczania i wychowania..	34
8.5.	Nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi w szkołach.....	35
8.6.	Nadzór nad warunkami wypoczynku dzieci i młodzieży w 2025 r. - Ocena wypoczynku dzieci i młodzieży.	35
9.	Nadzór nad zakładami pracy.	35
10.	Nadzór nad chemikaliami.....	39
11.	Nadzór nad kosmetykami	40
12.	Choroby Zawodowe	41
14.	Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny.....	43
15.	Ocena stanu sanitarnego w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia za rok 2025. ...	49
15.1	Profilaktyka palenia tytoniu i chorób odtytoniowych	49
15.2	Monitoring przestrzegania ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych	50
15.3	Profilaktyka stosowania substancji psychoaktywnych	50
15.4	Profilaktyka nowotworów	51
15.5	Profilaktyka chorób zakaźnych	51
15.6.	Promocja zdrowego stylu życia	52

1. Zakres działania Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Oświęcimiu

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Oświęcimiu jest powołany do realizacji na terenie powiatu oświęcimskiego zadań z zakresu zdrowia publicznego, które mają na celu ochronę zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobieganie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

W/w zadania realizowane są w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- higieny środowiska,
- higieny pracy w zakładach pracy,
- higieny radiacyjnej,
- higieny procesów nauczania i wychowania,
- higieny wypoczynku i rekreacji,
- zdrowotnymi żywności, żywienia i produktów kosmetycznych,
- higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne.

W skład nadzorowanego terenu wchodzi następujące miasta i gminy o łącznej powierzchni 406 km² i ogólnej liczbie ludności 147 117 w tym: mężczyźni - 71 226, kobiety - 75 893:

- miasta: Oświęcim, Kęty, Chelmek, Zator, Brzeszcze;
- gminy: Oświęcim, Kęty, Chelmek, Zator, Brzeszcze, Przeciszów, Polanka Wielka, Osiek.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Oświęcimiu wykonuje zadania przy pomocy podległej mu Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Oświęcimiu będącej podmiotem leczniczym finansowanym z budżetu państwa zgodnie z Ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej z dnia 14 marca 1985 r. (tekst jednolity Dz.U. z 2024 r. poz. 416).

Dokument p/n „Raport z działań Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie zdrowia publicznego” jest przygotowywany corocznie przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Oświęcimiu na podstawie informacji uzyskiwanych w trakcie prowadzenia czynności kontrolnych w ramach bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego na terenie powiatu oświęcimskiego.

Tut. Inspekcja obok bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego podejmuje również szereg działań mających na celu zachęcenie lokalnej społeczności do dbania o zdrowie swoje i swoich bliskich poprzez kształtowanie nawyków prozdrowotnych oraz eliminowanie zachowań ryzykownych, a także stworzenie bezpiecznych warunków życia, nauki i pracy.

2. Ocena działalności nadzorowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Oświęcimiu za rok 2025.

2.1 Zakres prowadzonego w 2025 r. nadzoru bieżącego i zapobiegawczego

W 2025 r. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Oświęcimiu prowadziła bieżący i zapobiegawczy nadzór sanitarny w zakresie:

- higieny środowiska i wody,
- imprez masowych,
- utrzymania należytego stanu sanitarno-porządkowego obiektów użyteczności publicznej, oraz środków komunikacji publicznej,
- ekshumacji zwłok i sprowadzania zwłok do kraju, wywozu zwłok lub szczątków poza granice Rzeczypospolitej Polakiej.
- warunków sanitarnych produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności, materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością oraz warunków żywienia zbiorowego,
- jakości zdrowotnej żywności,
- przestrzegania przepisów dotyczących produktów kosmetycznych,
- warunków zdrowotnych środowiska pracy, a zwłaszcza zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy,
- przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu oraz stosowania substancje chemicznych w ich postaci własnej, jako składników mieszanin lub w wyrobach,
- przestrzegania przez podmioty wprowadzające do obrotu prekursory kategorii 2 i 3 obowiązków wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,
- przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych i substancji czynnych oraz ich stosowania w działalności zawodowej,
- bieżącego monitoringu nad środkami zastępczymi,
- utrzymania należytego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń i wymagań w stosunku do sprzętu używanego w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych oraz szkołach wyższych, a także w obiektach wypoczynku dzieci i młodzieży, w aspekcie zapewnienia im bezpiecznego i higienicznego wypoczynku,
- higieny procesów nauczania,
- utrzymania określonych standardów higienicznych i organizowanie środowiska wychowawczego odpowiednio do potrzeb i celów wychowawczych dzieci i młodzieży,
- chorób zakaźnych i zakażeń zgodnie z obowiązującą Ustawą o chorobach zakaźnych i zakażeniach,
- stanu sanitarno-higienicznego obiektów służby zdrowia, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień dotyczących kontroli procesów sterylizacji i dezynfekcji,
- wykonawstwa szczepień ochronnych dzieci i młodzieży na terenie powiatu oświęcimskiego,
- zadań wynikających z planu postępowania przeciwepidemicznego w sytuacjach awaryjnych,
- monitoringu jakości wody, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z wodą i innych czynników mających wpływ na zdrowie ludzi.

W 2025 r. prowadzono również działania w zakresie:

- inicjowania, organizowania, koordynowania i nadzoru działalności w zakresie promocji zdrowego stylu życia i profilaktyki chorób w oparciu o wytyczne Komisji Europejskiej i Światowej Organizacji Zdrowia WHO oraz Ministerstwa Zdrowia,
- realizacji kampanii społecznych, w tym akcji profilaktycznych, wynikających z bieżącej sytuacji epidemiologicznej,
- wydawania opinii do regulaminów utrzymania czystości i porządku w gminach,

- opiniowania projektów pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- bieżącej analizy sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych występujących na terenie powiatu oświęcimskiego.

2.2 Współpraca

W 2025 r. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Oświęcimiu prowadząc bieżący i zapobiegawczy nadzór sanitarny współpracowała z:

- Starostwem Powiatowym w Oświęcimiu,
- Urzędami Miast i Gmin na terenie powiatu,
- Komendą Powiatową Policji w Oświęcimiu,
- Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Oświęcimiu oraz powiatów ościennych,
- Administratorami budynków wielorodzinnych na terenie powiatu,
- Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego,
- Instytutem Medycyny Pracy w Łodzi,
- Wojewódzkim Ośrodkiem Medycyny Pracy w Katowicach Poradnią Chorób Zawodowych w Sosnowcu,
- Małopolskim Ośrodkiem Medycyny Pracy w Krakowie,
- Zakładami Opieki Zdrowotnej (publicznymi i niepublicznymi),
- Przedsiębiorstwami Komunalnymi,
- Małopolskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Krakowie,
- Delegaturą Kuratorium Oświaty w Wadowicach,
- Centrum Zarządzania Kryzysowego w Oświęcimiu,
- Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Oświęcimiu,
- Małopolskim Urzędem Wojewódzkim w Krakowie,
- Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

2.3 Dane statystyczne z działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Oświęcimiu w 2025 r.

Działalność nadzorowa Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Oświęcimiu w 2025 r. w ujęciu liczbowym:

- ilość obiektów wg ewidencji 3543, w tym: skontrolowanych 1499 obiektów,
- łącznie przeprowadzono 3163 kontroli (tj. 1970 kontroli sanitarnych w obiektach zewidencjonowanych, 883 dochodzenia epidemiologiczne, 72 postępowania wyjaśniające w przypadku zgłoszenia choroby zawodowej, 100 kontroli odbiorowych, 138 wizytacji),
- wydano łącznie 354 decyzje merytoryczne (decyzje zarządzające, decyzje zatwierdzające, decyzje wykreślające, decyzje umarzające postępowanie),
- wydano 43 decyzje o chorobach zawodowych,
- wydano 423 decyzje płatnicze,
- za stwierdzone uchybienia nałożono 90 mandatów karnych na kwotę 20 950 zł,
- nałożono 2 kary pieniężne na kwotę 7000 zł za nieprzestrzeganie przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu oraz udostępniania na rynków produktów kosmetycznych,
- uczestniczono w dopuszczeniu do użytkowania w 92 obiektach budowlanych, zajęto 54 stanowiska w formie „milczącej zgody”;
- zaopiniowano 39 raportów oddziaływania na środowisko i uwarunkowań środowiskowych,
- zaopiniowano 11 projektów dokumentów wraz z prognozą oddziaływania na środowisko w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego.
- wydano:
 - 10 opinii dot. imprez masowych,

- 5 opinii dot. regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie,
- 16 postanowień zezwalających na sprowadzenie zwłok z zagranicy,
- pobrano do badań laboratoryjnych 1482 próbki, w tym:
 - 301 próbek wody,
 - 323 próbki żywności,
 - 11 próbek kosmetyków,
 - 847 próbek materiału biologicznego,
- wykonano podczas kontroli 3278 pomiarów:
 - 2747 pomiarów stanowisk pracy ucznia,
 - 531 oznaczeń fizyko-chemicznych tj. zaw. chloru, pomiar pH, potencjał redox oraz temperatury).

3. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

W 2025 r. Sekcja Nadzoru Epidemiologii odnotowała 6 645 przypadków zachorowań lub podejrzeń zachorowań na choroby zakaźne z czego potwierdzono zachorowanie u 6 537 osób. Najwięcej odnotowano zachorowań na grypę - 3 186 przypadków oraz Covid-19 - 1 068, trzecią najczęściej notowaną jednostką chorobową była ospa wietrzna - 799 przypadków.

W tabeli poniżej przedstawiono ilość zachorowań zarejestrowanych w 2025 r. w porównaniu do ilości zachorowań odnotowanych w roku 2023 i 2024 (uwzględniono wszystkie jednostki chorobowe znajdujące się w sprawozdaniu MZ-56 o zachorowaniach na choroby zakaźne, zakażeniach i zatruciach oraz zachorowania na gruźlicę).

Tab. 1 Ilość zachorowań na choroby zakaźne w latach 2023-2025

JEDNOSTKA CHOROBOWA		ROK ILOŚĆ ZACHOROWAŃ / ZAPADALNOŚĆ NA 100 000 MIESZKAŃCÓW					
		2023		2024		2025	
Cholera		-	-	-	-	-	-
Dur brzuszny		-	-	-	-	-	-
Dury rzekome A,B,C		-	-	-	-	-	-
Salmonelozy	zatrucia pokarmowe	21	14,1	17	11,4	37	25,0
	posocznice	3	2,0	-	-	1	0,7
	inne zakażenia pozajelitowe	-	-	-	-	1	0,7
Czerwonka bakteryjna (szigelozą)		-	-	-	-	-	-
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe - ogółem (wywołane przez: <i>E. coli</i> biegunkotwórczą, <i>E. coli</i> enterokrwotoczną, <i>E. coli</i> inną i BNO, <i>Campylobacter</i> <i>Yersinia enterocolitica</i> lub <i>pseudotuberculosis</i> oraz <i>Clostridium</i> <i>difficile</i> inne określone i nie określone)		59	39,5	62	41,6	61	41,2
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		2	1,4	11	7,4	9	6,1
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe - ogółem (Gronkowcowe, jadem kiełbasianym -botulizm, wywołane przez <i>Cl. Perfringens</i> , oraz inne określone nie określone)		-	-	-	-	-	-
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe u dzieci do lat 2		-	-	-	-	-	-
Lamblioza (giardioza)		5	3,3	7	4,7	10	6,8
Kryptosporydioza		-	-	-	-	2	1,4
Wirusowe i inne określone zakażenia jelitowe - ogółem (w tym: nieżyt jelitowy wywołany przez rotawirusy, ostra gastroenteropatia wywołana przez czynnik Norwalk inne wirusowe zakażenia jelit)		97	65,0	97	65,1	124	83,8
Wirusowe i inne określone zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		29	19,4	25	16,8	49	33,1
Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu – ogółem		222	148,7	223	149,8	251	169,5

Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu u dzieci do lat 2		55	36,8	47	31,6	37	25,0
Dżuma		-	-	-	-	-	-
Tularemia		-	-	-	-	-	-
Wąglik		-	-	-	-	-	-
Brucelloza: nowe zachorowania		-	-	-	-	-	-
Nosaczka		-	-	-	-	-	-
Leptospiroza		-	-	-	-	-	-
Jersinioza pozajelitowa		-	-	-	-	-	-
Mikobakteriozy - inne i BNO		-	-	1	0,7	3	2,0
Listerioza		-	-	-	-	-	-
Tęžec	ogółem	-	-	-	-	-	-
	noworodków	-	-	-	-	-	-
Błonica		-	-	-	-	-	-
Krzusiec		-	-	74	49,7	23	15,5
Płonica (szkarlatyna)		304	203,6	198	133,0	82	55,4
Choroba meningokokowa, inwazyjna	ogółem	1	0,7	1	0,7	-	-
	zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	1	0,7	-	-	-	-
	posocznica	-	-	1	0,7	-	-
	inna określona i nie określona	-	-	-	-	-	-
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna	ogółem	41	27,5	36	24,2	36	24,3
	róża	37	24,8	34	22,8	34	23,0
	zespół wstrząsu toksycznego	3	2,0	-	-	-	-
	gorączka połogowa	-	-	-	-	-	-
	inna określona i nie określona	1	0,7	2	1,3	-	-
Legionelloza	choroba legionistów	1	0,7	-	-	-	-
	gorączka Pontiac	-	-	-	-	-	-
Kiła		8	5,4	12	8,1	6	4,1
Rzeżączka		1	0,7	4	2,7	1	0,7
Ziarnice weneryczne wywołane przez Chlamydie		-	-	-	-	-	-
Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie		1	0,7	3	2,0	-	-
Borelioza z Lyme		153	102,5	196	131,6	347	234,4
Ornitozy (zakażenia <i>Chlamydia psittaci</i>)		-	-	-	-	-	-
Dur wysypkowy		-	-	-	-	-	-
Gorączka Q		-	-	-	-	-	-
Gorączka plamista i inne riketsjozy		-	-	-	-	-	-
Poliomyelitis	wywołane dzikim wirusem	-	-	-	-	-	-
	wyw. wirusem pochodzenia szczepionkowego	-	-	-	-	-	-
Ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat		-	-	-	-	-	-
Encefalopatie gąbczaste	choroba Creutzfeldta-Jakoba (CJD)	1	0,7	-	-	-	-
	wariant choroby Creutzfeldta-Jakoba (vCJD)	-	-	-	-	-	-
	inne i nie określone	-	-	-	-	-	-
Wścieklizna		-	-	-	-	-	-
Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień		20	13,4	39	26,2	28	18,9
Kleszczowe zapalenie mózgu		-	-	-	-	-	-
Inne wirusowe zapalenie mózgu ogółem (w tym opryszczkowe, inne określone, nie określone, w innych chorobach objętych MZ-56)		-	-	2	1,3	-	-
Wirusowe zapalenie opon mózgowych ogółem (w tym: enterowirusowe, opryszczkowe, inne określone i nie określone, w innych chorobach objętych MZ-56)		3	2,0	2	1,3	2	1,4
Gorączka denga (klasyczna lub krwotoczna)		-	-	-	-	-	-
Gorączka zachodniego Nilu		-	-	-	-	-	-

Żółta gorączka		-	-	-	-	-	-
Wirusowe gorączki krwotoczne	Ebola/Marburg, Lassa, krymsko-kongijska	-	-	-	-	-	-
	inne określone i nie określone	-	-	-	-	-	-
Choroby wywołane przez hantawirusy		-	-	-	-	-	-
Ospa wietrzna		901	603,5	909	610,5	799	539,7
Ospa prawdziwa		-	-	-	-	-	-
Ospa mała		-	-	-	-	-	-
Odra		-	-	-	-	-	-
Różyczka		1	0,7	2	1,3	-	-
Pryszczycza		-	-	-	-	-	-
Wirusowe zapalenie wątroby	typu A	1	0,7	-	-	-	-
	typu B (ostre, przewlekłe i BNO)	11	7,7	14	9,4	14	9,5
	typu C (ostre, przewlekłe i BNO)	2	1,4	6	4,0	7	4,7
	inne i nie określone	-	-	-	-	-	-
AIDS – zespół nabytego upośledzenia odporności		1	0,7	-	-	-	-
Nowo wykryte zakażenia HIV		5	3,3	2	1,3	4	2,7
Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)		10	6,7	5	3,4	10	6,8
Malaria (zimnica)		-	-	-	-	-	-
Bąblowica (echinococzoza)		-	-	1	0,7	-	-
Wągrzyca (cysticerkoza)		-	-	-	-	-	-
Włośnica		-	-	-	-	-	-
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> (inwazyjna)	ogółem	6	4,0	13	8,7	15	-
	zapalenie opon i/ lub mózgu	1	0,7	-	-	2	1,4
	posocznica	4	2,7	13	8,7	13	8,8
	inna określona i nie określona	1	0,7	-	-	-	-
Zespół hemolityczno-mocznicowy w przebiegu zak. <i>E. coli</i>		-	-	-	-	-	-
Choroba wywołana przez <i>Haemophilus influenzae</i> inwazyjna	ogółem	-	-	-	-	-	-
	zapalenie opon i/ lub mózgu	-	-	-	-	-	-
	posocznica	-	-	-	-	-	-
	inna określona i nie określona	-	-	-	-	-	-
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu ogółem (w tym: w innych chorobach objętych MZ-56, inne określone, inne określone i nie określone)		2	1,4	1	0,7	1	0,7
Zapalenie opon mózgowych inne i nie określone		2	1,4	4	2,7	3	2,0
Zapalenie mózgu inne i nie określone		-	-	-	-	1	0,7
Grypa ptaków typu A/H5 lub A/H5N1 u ludzi		-	-	-	-	-	-
Grypa (potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego)		127	85,1	1461	981,2	3186	2152,1
Wrodzone choroby wirusowe	różyczka wrodzona	-	-	-	-	-	-
	inne określone i nie określone	-	-	-	-	-	-
Inne wrodzone zakażenia i choroby pasożytnicze	toksoplazmoza	-	-	-	-	-	-
	listerioza	-	-	-	-	-	-
	inne określone i nie określone	-	-	-	-	-	-
SARS – Zespół ostrej niewydolności oddechowej		-	-	-	-	-	-
Zatrucie pestycydami - ostre		-	-	-	-	-	-
Zatrucie naturalnie toksycznymi substancjami spożywanymi jako pokarm	ryby, skorupiaki i inne produkty morza	-	-	-	-	-	-
	grzyby	-	-	-	-	-	-
	jagody i inne części roślin	-	-	-	-	-	-
Ostre zatrucia żywnością skażoną biologicznie i/lub chemicznie	mikotoksyny	-	-	-	-	-	-
	dioksyny	-	-	-	-	-	-
	polichlorowane bifenyle	-	-	-	-	-	-
	inne określone i nie określone	-	-	-	-	-	-

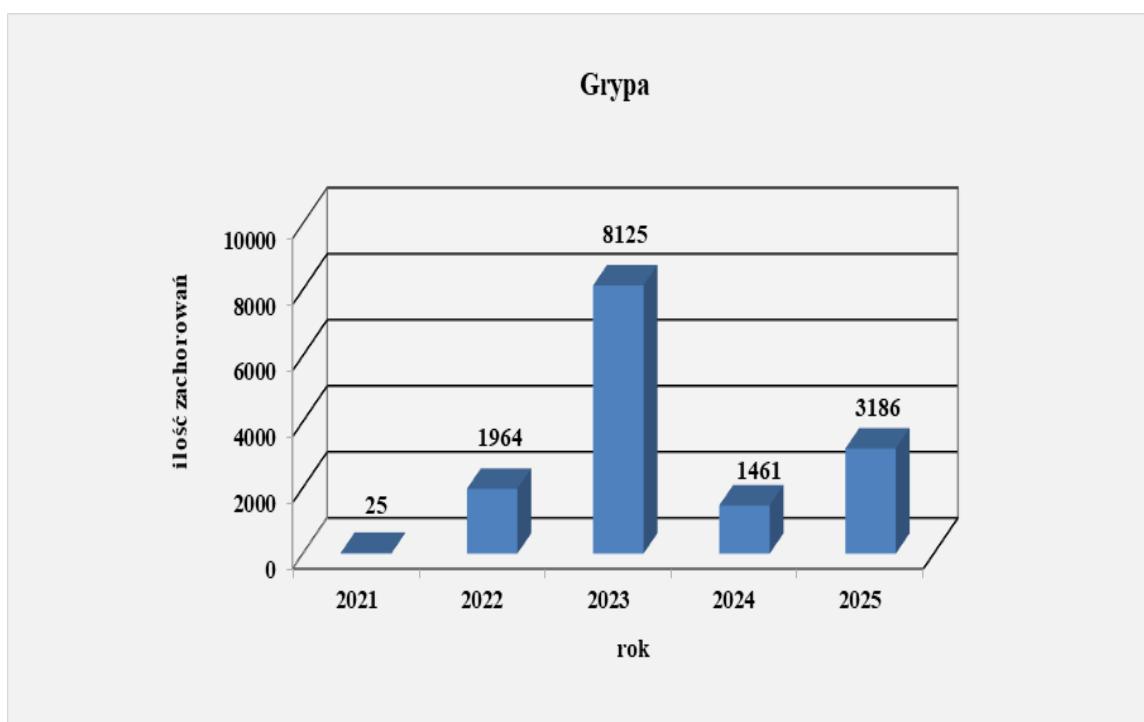
Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19) – przypadki potwierdzone badaniem laboratoryjnym lub szybkim testem		1222	818,5	1003	673,6	1062	717,4
Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19) – możliwe - przypadki niepotwierdzone badaniem laboratoryjnym lub szybkim testem		79	52,9	92	61,8	6	4,1
Ciężkie ostre zapalenie wątroby o nieustalonej etiologii		-	-	-	-	-	-
Zakażenia wirusem RSV	ogółem	22	14,7	186	124,9	402	271,5
	w tym u dzieci do lat 2	12	8,0	87	58,4	152	102,7
Gruźlica (nadzorowana przez PSSE, nie wykazywana w meldunku MZ-56)		18	12,1	19	12,8	12	8,1

3.1. Omówienie wybranych jednostek chorobowych występujących w roku 2025

3.1.1. Grypa

W 2025 roku najczęściej występującą jednostką chorobową spośród wszystkich chorób zakaźnych była grypa.

Rys. 1 Ilość zachorowań na grypę w latach 2021-2025.

W 2025 r. zachorowania na grypę rejestrowano na podstawie zgłoszeń ZLK-1 oraz ZLB-1 i dotyczyły one tylko zachorowań potwierdzonych dodatnim wynikiem badania laboratoryjnego lub szybkiego testu antygenowego.

W 2025 r. odnotowano 3186 przypadków grypy, 137 osób wymagało z powodu grypy hospitalizacji, odnotowano również z w/w przyczyny 3 zgony (wszystkie dotyczyły osób po 60 roku życia).

W 2025 r. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Oświęcimiu nadal uczestniczyła w programie SENTINEL, w oparciu o dwa podmioty lecznicze, które zadeklarowały chęć uczestniczenia w w/w programie a mianowicie: Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego w Oświęcimiu – Przychodnia Rejonowa Nr 4 oraz Centrum Medyczne PZU Zdrowie Elvita w Oświęcimiu. Nadzór nad grypą w Polsce składa się z części wirusologicznej oraz z części epidemiologicznej. W ramach części wirusologicznej lekarze medycyny rodzinnej zobligowani są do pobierania wymazów z gardła i nosa pacjentów z podejrzeniem grypy. Takie próbki transportowane są do laboratorium odpowiedniej Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej, która metodami biologii molekularnej wykonuje badania mające na celu potwierdzenie lub wykluczenie infekcji spowodowanej wirusem grypy. Lekarze rodinni

zaangażowani w SENTINEL stanowią 1-5% wszystkich lekarzy medycyny rodzinnej w Kraju. Nadzór ten prowadzony jest cotygodniowo przez cały sezon epidemiczny, tj. przez 52 tygodnie - od 1 października do 30 września. Do końca 2025 roku ze względu na ograniczone możliwości transportu materiału do badań do Laboratorium Wojewódzkiej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Krakowie nie udało się pobrać w/w prób do badania.

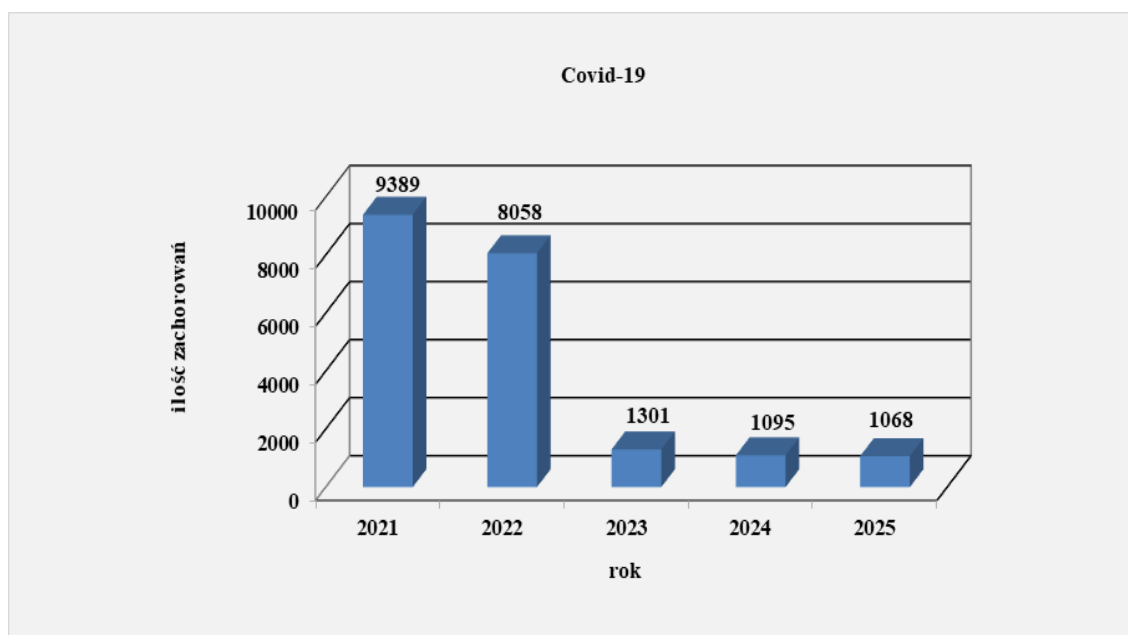
3.1.2 Covid-19

Drugą najczęściej notowaną jednostką chorobową był Covid-19.

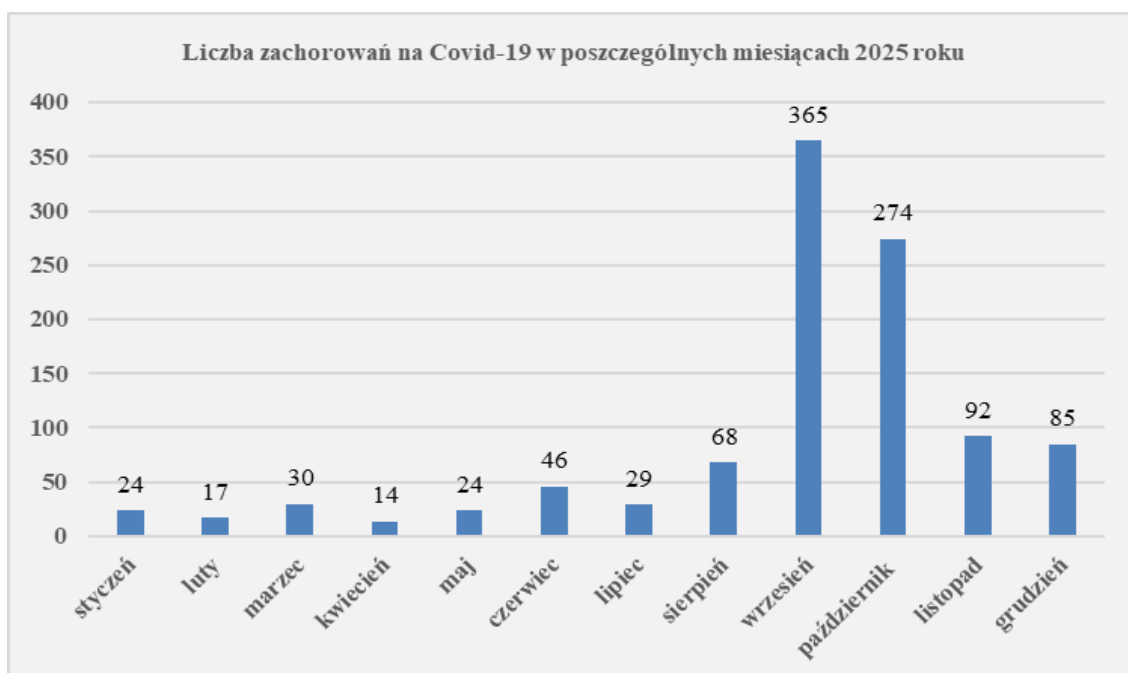
Największą ilość zachorowań odnotowano w III i IV kwartale. Z powodu zachorowania na Covid -19 hospitalizacji wymagały 22 osoby, odnotowano również 3 zgony z w/w przyczyny (wszystkie dotyczyły osób po 60 roku życia).

Przypomina się, że pierwsze przypadki zachorowań na Covid-19 w powiecie oświęcimskim odnotowano w marcu 2020 r. (2 przypadki zachorowań).

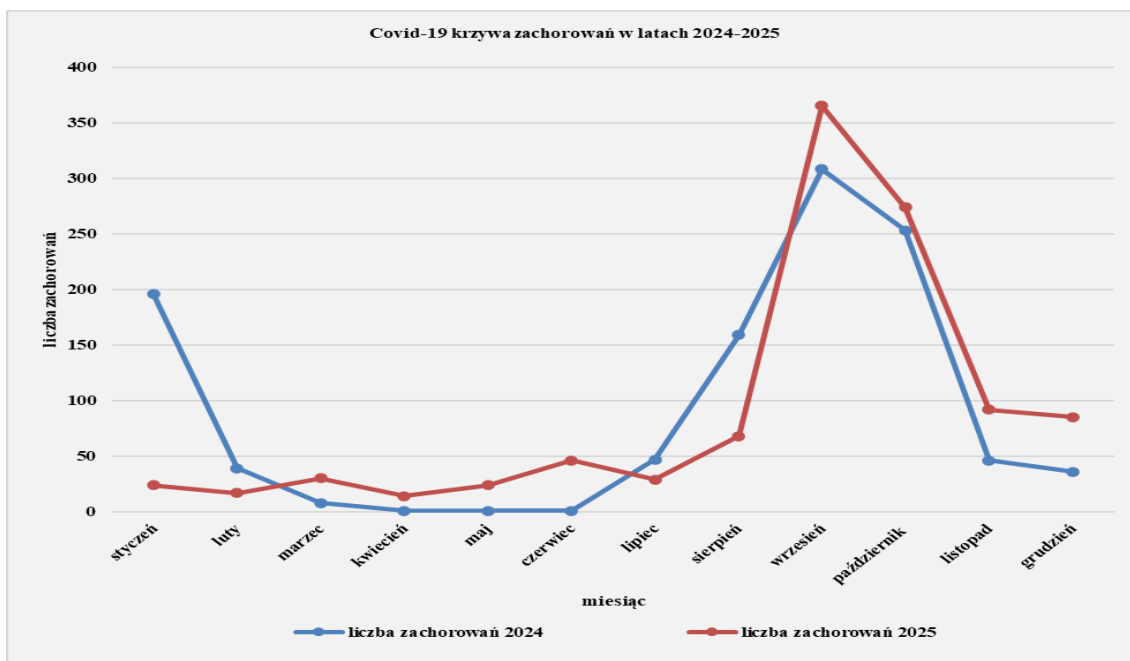
Rys. 2 Ilość zachorowań na Covid-19 w latach 2021-2025

Rys. 3 Miesięczny rozkład zachorowań na Covid-19 w roku 2025

Rys. 4 Krzywa zachorowań na Covid-19 w roku 2024/2025

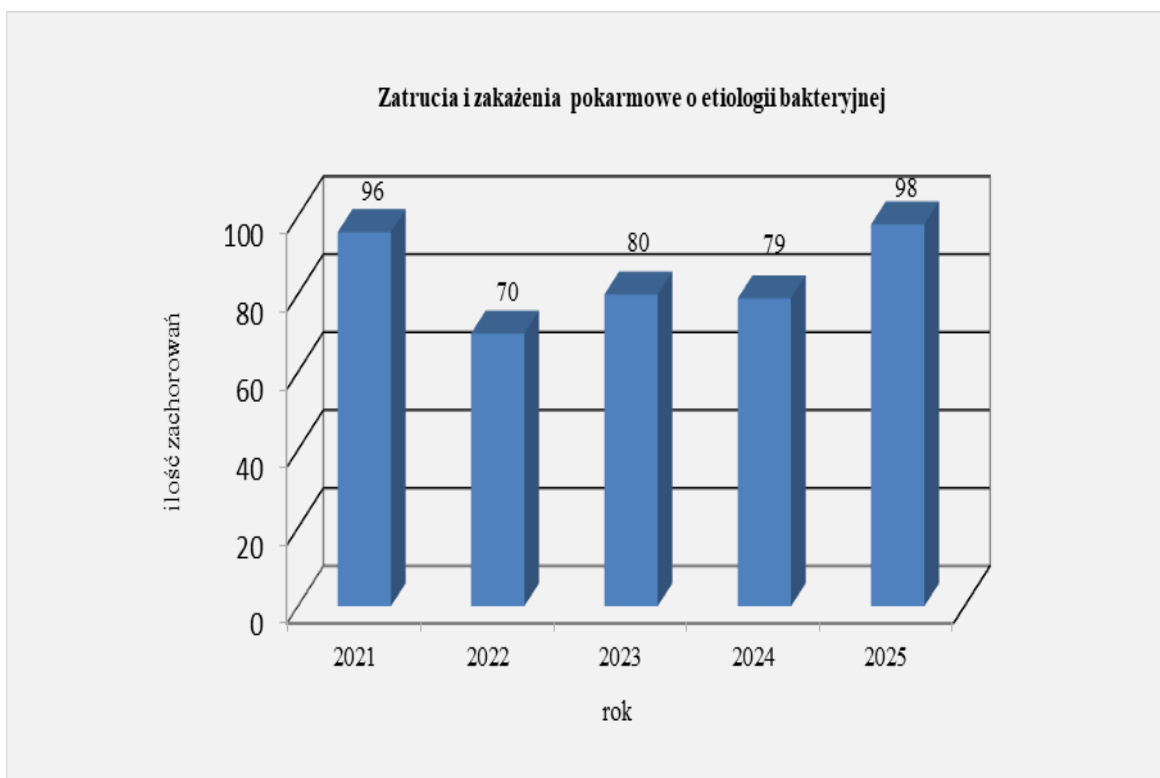
3.1.3 Zatrucia pokarmowe i zakażenia jelitowe

W 2025 roku na terenie powiatu oświęcimskiego wzrosła liczba zatruc i zakażeń pokarmowych zarówno o etiologii bakteryjnej jak i wirusowej. Wzrosła również ilość zgłoszonych biegunek i zapaleń żołądkowo-jelitowych bliżej nieokreślonych, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu.

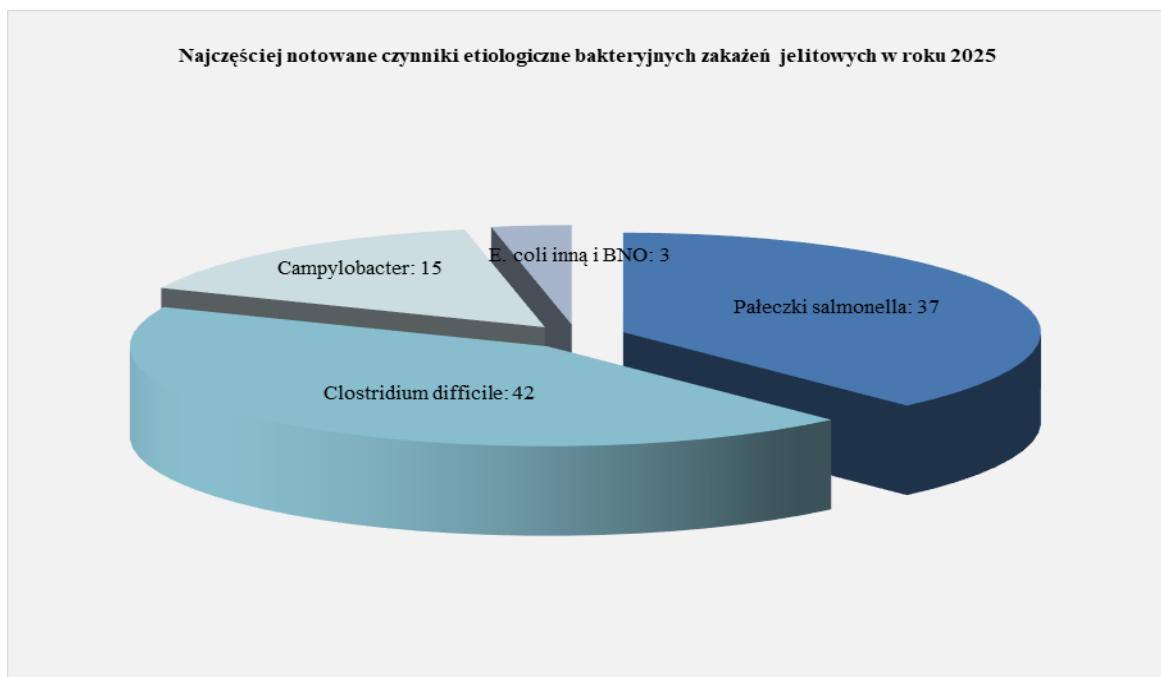
3.1.3.1 Bakteryjne zatrucia i zakażenia pokarmowe

W 2025 roku odnotowano wzrost bakteryjnych zatruc i zakażeń pokarmowych.

Rys. 5 Ilość zatruc i zakażeń pokarmowych o etiologii bakteryjnej w latach 2021-2025

Rys. 6 Czynniki etiologiczne bakteryjnych zatruc i zakażeń pokarmowych w roku 2025.

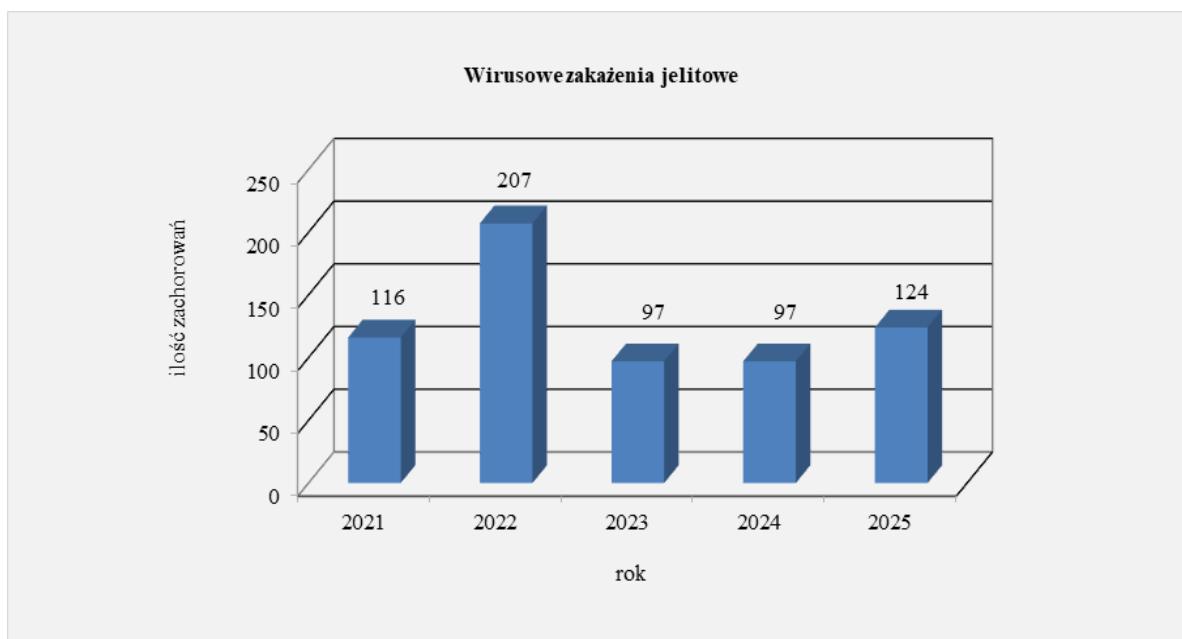

Największy wzrost dotyczył zatruc pokarmowych wywołanych pałeczkami salmonella. W 2025 r. odnotowano 37 zatruc pokarmowych wywołanych pałeczkami Salmonella, w roku 2024 było ich tylko 17. W 2025 r. odnotowano 7 ognisk zatruc pokarmowych o etiologii salmonella, 6 dotyczyło zakażeń w gronie rodzinnym, 1 dot. zakażeń u dzieci uczęszczających do żłobka. W 2025 r. podobnie jak w roku 2024 najczęściej notowanym czynnikiem etiologicznym bakteryjnych zatruc pokarmowych i zakażeń jelitowych były zakażenia wywołane przez Clostridium difficile. Poza w/w najczęściej notowanymi czynnikami etiologicznymi zatruc i zakażeń pokarmowych odnotowano jeszcze 3 przypadki zachorowań wywołanych przez E. coli inną i BNO oraz 1 przypadek wywołany przez Citrobacter freundii.

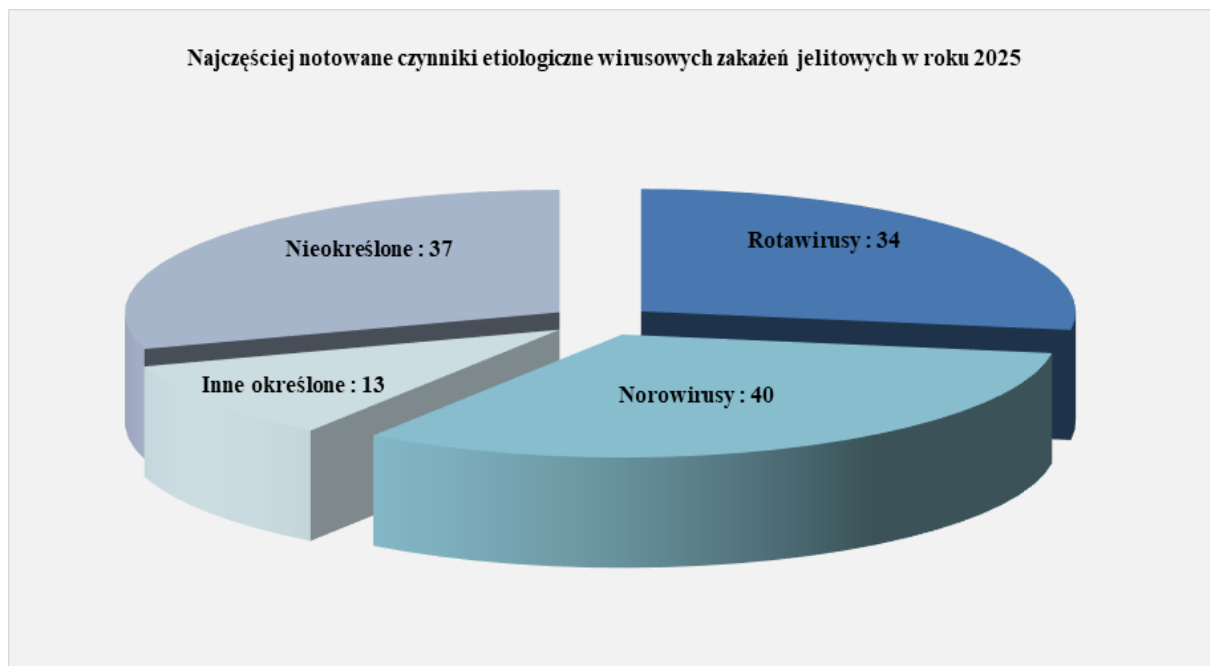
3.1.3.2 Wirusowe zatrucia i zakażenia pokarmowe

W 2025 roku również znacznie wzrosła ilość zatruc i zakażeń wirusowych. Najwięcej odnotowano zakażeń wywołanych przez norowirusy.

Rys. 7 Ilość zatruc i zakażeń pokarmowych o etiologii wirusowej w latach 2021-2025.

Rys. 8 Czynniki etiologiczne wirusowych zatruc i zakażeń pokarmowych w roku 2025.

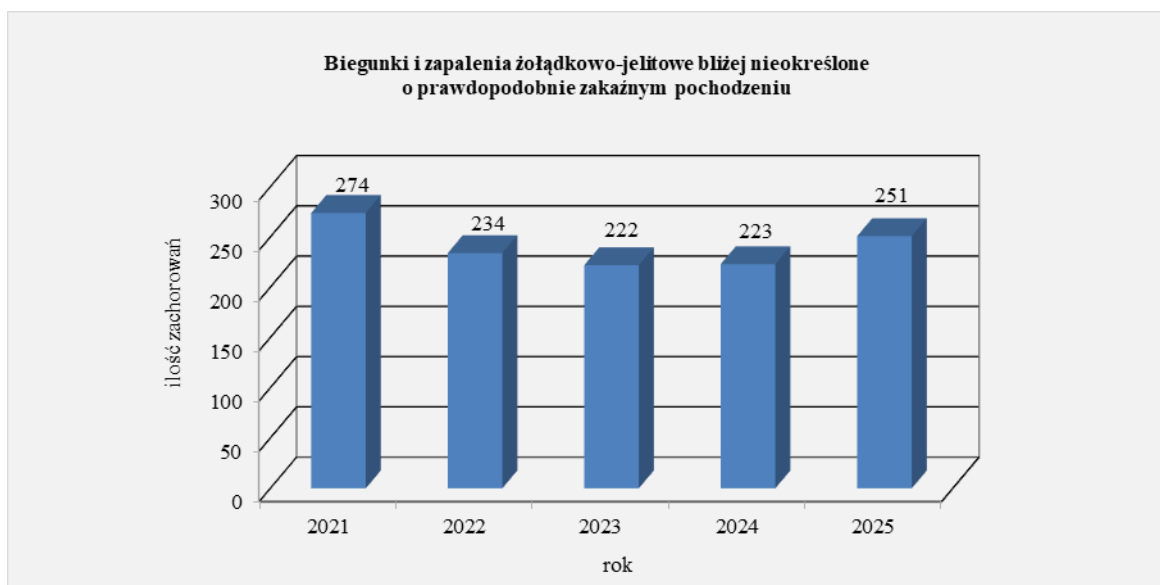

Najczęstszym czynnikiem etiologicznym wirusowych zakażeń jelitowych były norowirusy, drugie miejsce zajęły zakażenia nieokreślone, czyli zgłoszone przez lekarza bez wykonania badań mikrobiologicznych, tylko na podstawie charakterystycznych objawów chorobowych. Trzecią grupę najczęściej notowanych zakażeń stanowią rotawirusy. Ponadto w 2025 r. odnotowano 13 zakażeń wywołanych przez inne określone wirusy a mianowicie: adenowirusy oraz astrowirusy.

3.1.3.3. Biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowe bliżej nieokreślone, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu

W 2025 r. wzrosła również liczba zgłoszonych biegunek i zapaleń żołądkowo-jelitowych bliżej nieokreślonych, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu. Zachorowania te zgłaszane są przez lekarzy na podstawie objawów klinicznych, nie potwierdzonych badaniami laboratoryjnymi co pozwoliłoby na ustalenie ich czynnika etiologicznego.

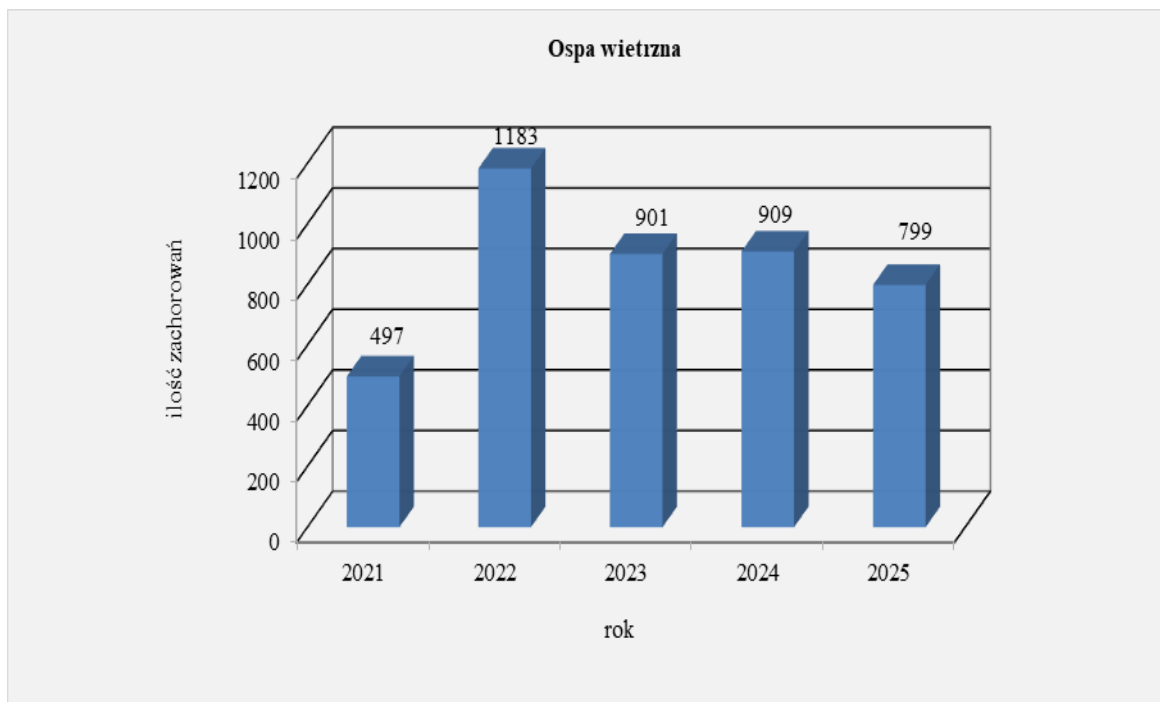
Rys. 9 Ilość biegunek i zapaleń żołądkowo-jelitowe bliżej nieokreślonych, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu.

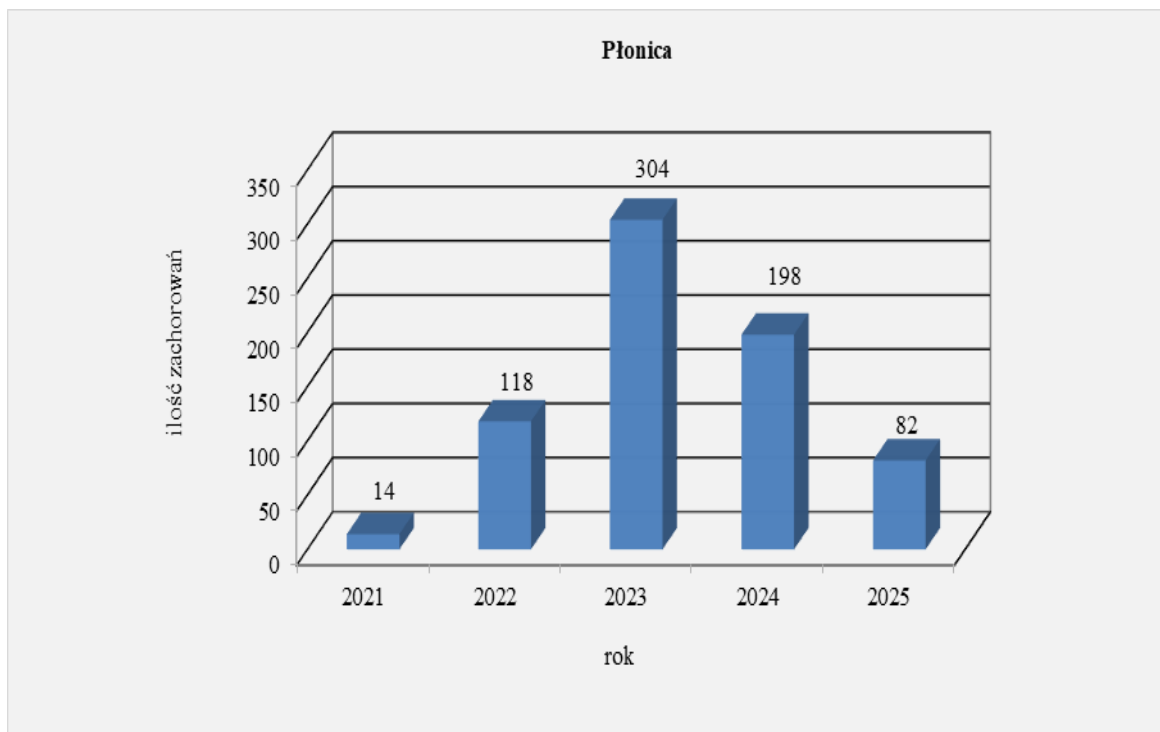
3.1.4 Inne choroby wieku dziecięcego

W 2025 r. odnotowano nieznaczny spadek zachorowań na ospę wietrzną. Znacznie wzrosła natomiast liczba zakażeń wywołanych wirusem RSV ze 186 odnotowanych w roku 2024 na 402 przypadki zanotowane w roku 2025.

Rys. 10 Ilość zachorowań na ospę wietrzną w latach 2021-2025.

Rys. 11 Ilość zachorowań na płonicę w latach 2021-2025.

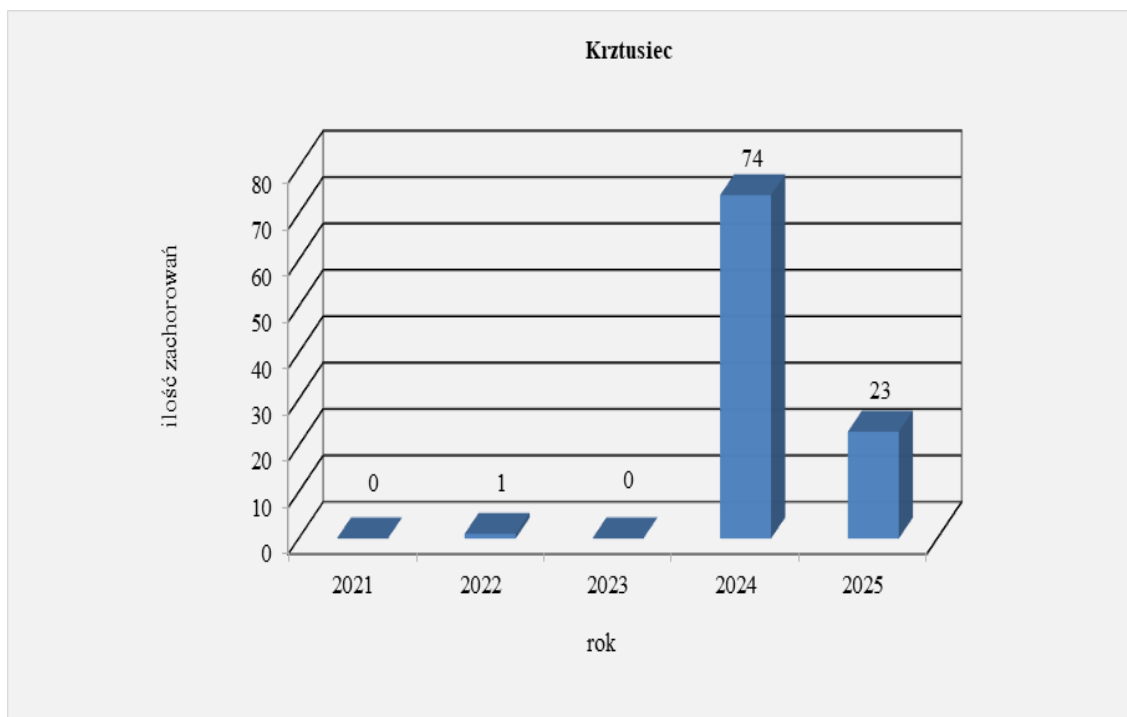
W 2025 r. odnotowano podobnie jak w roku 2024 znaczny spadek zachorowań na płonicę.

3.1.5 Choroby objęte obowiązkowym kalendarzem szczepień ochronnych

Spośród chorób objętych obowiązkowym kalendarzem szczepień ochronnych odnotowano 10 przypadków świnki, nie notowano natomiast w 2025 r. zachorowań lub podejrzeń

zachorowań na odrę i różyczkę. Znacznie zmniejszyła się również liczba zachorowań na krztusiec. W 2025 r. spośród wszystkich osób, które zachorowały na krztusiec, 2 wymagały hospitalizacji.

Rys. 12 Ilość zachorowań na krztusiec w latach 2021-2025.

3.1.6 Choroby krwiopochodne

W 2025 r. nie notowano zachorowania na AIDS, zarejestrowano natomiast 4 nowo wykryte zakażeń HIV.

W 2025 r. liczba zachorowań na WZW typu B i WZW typu C utrzymywała się na tym samym poziomie co w roku 2024.

3.1.7 Choroby weneryczne

W 2025 r. odnotowano spadek zachorowań na choroby weneryczne, z 19 odnotowanych w roku 2024 na 7 odnotowanych w roku 2025 (odnotowano 6 przypadków kiły oraz jedną rzeżączkę).

3.1.8 Choroby odkleszczowe

W 2025 r. znacząco wzrosła liczba zachorowań na boreliozę ze 196 przypadków odnotowanych w roku 2024 na 347 przypadków zarejestrowanych w roku 2025, 3 osoby były hospitalizowane z powodu boreliozy, odnotowano również z w/w przyczyny 1 zgon.

3.1.9 Inne zachorowania o ciężkim przebiegu

W 2025 r. odnotowano 13 posocznic oraz 2 zapalenia opon mózgowych z powodu inwazyjnej choroby pneumococowej, ponadto o szczególnie ciężkim przebiegu odnotowano 3 zachorowania na gruźlicę z czego 1 z nich zakończył się zgonem pacjenta.

Spółród wszystkich zachorowań na choroby zakaźne odnotowano 13 zgonów, najwięcej - 5 z powodu zakażenia *Clostridium difficile*, 3 z powodu zachorowania na Covid-19, 3 z powodu zachorowania na grypę, 1 z powodu zachorowania na boreliozę oraz 1 z powodu zachorowania na gruźlicę.

4. Ocena wykonawstwa szczepień ochronnych w 2025 r.

Polska od lat 60. XX wieku realizuje program powszechnych szczepień ochronnych, który ewoluuje zgodnie z aktualną wiedzą medyczną i systematycznie jest rozszerzany w miarę pojawiania się dostępu do nowych szczepionek – z uwzględnieniem możliwości finansowych budżetu Ministra Zdrowia. Obowiązek poddawania się szczepieniom ma w Polsce charakter powszechny i podlegają mu wszystkie osoby przebywające na terenie Polski. Podstawą prawną nałożenia obowiązku szczepień przeciw wybranym chorobom zakaźnym jest art. 5 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, który nakłada obowiązek poddawania się szczepieniom ochronnym na osoby przebywające na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Obowiązkowymi szczepieniami ochronnymi są w Polsce objęte dzieci od dnia urodzenia, młodzież do ukończenia 19 roku życia oraz osoby narażone w sposób szczególny na zakażenie w związku z przesłankami klinicznymi lub epidemiologicznymi.

Wykaz obowiązkowych i zalecanych szczepień oraz zasady ich przeprowadzania jak co roku realizowane są w oparciu o Program Szczepień Ochronnych (PSO) zawarty w Komunikacie Głównego Inspektora Sanitarnego i opublikowany w Dzienniku Urzędowym Ministra Zdrowia. Zgodnie z ustawą z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej do zakresu działania Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych należy między innymi sprawowanie nadzoru nad realizacją szczepień ochronnych.

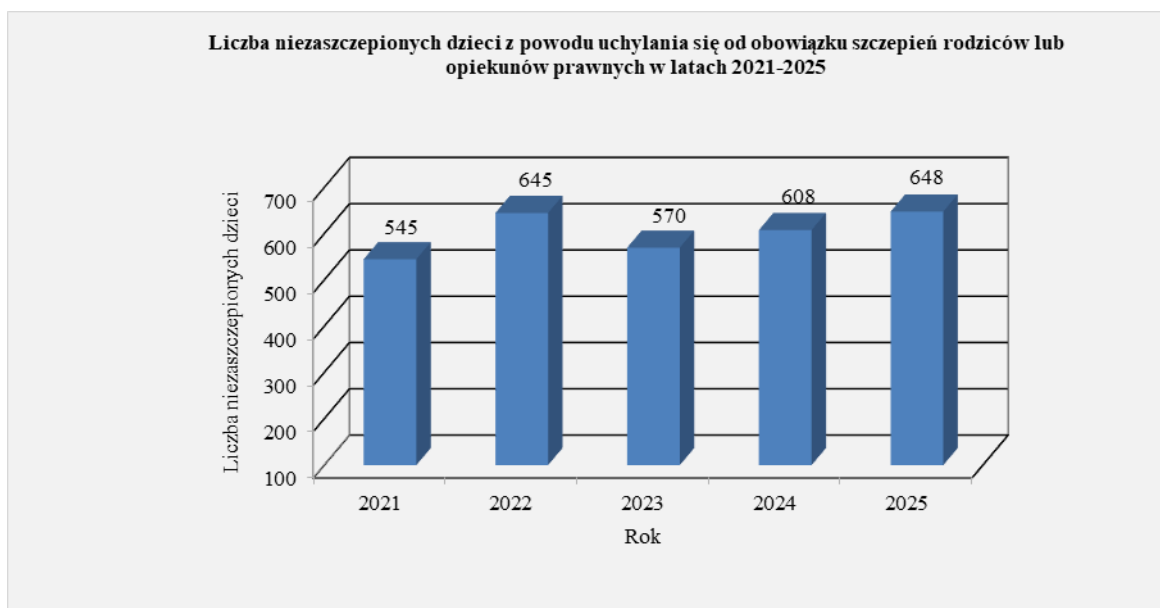
Szczepienia obowiązkowe są bezpłatne, finansowane z budżetu Ministerstwa Zdrowia. Należą do nich szczepienia przeciw: gruźlicy, wirusowemu zapaleniu wątroby typu B (wzw B), błonicy, tężcowi i krztuścowi, ostremu nagminnemu porażeniu dziecięcemu (poliomyelitis), inwazyjnemu zakażeniu *Haemophilus influenzae* typu B (Hib), odrze, śwince, różyczce, pneumokokom, ospie wietrznej (w grupach ryzyka). Monitorowanie w/w chorób objęte jest specjalnym ustawodawstwem i nadzorem wielu instytucji. Szczepienia ochronne są najskuteczniejszym sposobem w walce z niebezpiecznymi, często śmiertelnymi chorobami zakaźnymi zagrażającymi zdrowiu i życiu. Są skuteczną i powszechnie społecznie akceptowaną metodą zapobiegania zachorowaniom na choroby zakaźne zarówno u osób poddanych tym szczepieniom, jak również całej populacji. Wysoki poziom uodpornienia danej zbiorowości zapewnia również bezpieczeństwo osobom, które nie mogą być szczepione.

W roku 2025 roku Sekcja Nadzoru Epidemiologii obejmowała swoim nadzorem 31 punktów wykonujących szczepienia ochronne. W ramach sprawowanego bieżącego nadzoru nad punktami szczepień przeprowadzono 33 kontrole.

W roku 2025 w powiecie oświęcimskim nadzorowano wykonawstwo szczepień u 27 023 dzieci i młodzieży w wieku od 0-19 roku życia (na podstawie sprawozdania MZ-54 za rok 2025). W wyniku przeprowadzonych w 2025 roku kontroli podmiotów przeprowadzających szczepienia oraz po przeanalizowaniu miesięcznych, kwartalnych oraz rocznych sprawozdań z realizacji szczepień ochronnych można stwierdzić, że stan zaszczepienia populacji dzieci i młodzieży w powiecie oświęcimskim, tak jak w latach poprzednich, utrzymuje się na dobrym poziomie mimo nadal trudnej sytuacji związanej z nasilonymi ruchami antyszczepionkowymi.

Poniższy wykres przedstawia liczbę dzieci niezaszczepionych z powodu uchylenia się od szczepień ich rodziców lub opiekunów prawnych.

Rys. 13 Liczba dzieci niezaszczepionych z powodu uchylania się od szczepień ich rodziców lub opiekunów prawnych.

Jak widzimy na wykresie w 2023 roku spadła w porównaniu w rokiem 2022 liczba dzieci niezaszczepionych z powodu uchylania się od szczepień ich rodziców lub opiekunów prawnych, jednak już w roku 2024 niestety ponownie wzrosła i nadal wzrasta. Na koniec roku 2025 wyniosła 648 niezaszczepionych dzieci z powodu uchylania się od szczepień ich rodziców lub opiekunów.

Podobnie jak w latach ubiegłych tak i w 2025 r. PPIS w Oświęcimiu prowadził czynności nakierowane na wyegzekwowanie realizacji obowiązku szczepień ochronnych. PPIS w Oświęcimiu po otrzymaniu imiennego wykazu osób uchylających się od realizacji obowiązku szczepień ochronnych pisemnie informował rodziców /opiekunów dzieci o ustawowym obowiązku poddania się szczepieniom ochronnym oraz o konsekwencjach braku zaszczepienia. W związku z uchylaniem się rodziców/opiekunów prawnych od obowiązku poddania dzieci obowiązkowym szczepieniom ochronnym w roku 2025 wystosowano łącznie 65 pism przypominających, 29 upomnień, 12 tytułów wykonawczych oraz 4 wnioski o nałożenie kolejnej kary grzywny do rodziców uchylających się od wykonania obowiązku szczepień ochronnych.

W roku 2025 do PPIS w Oświęcimiu wpłynęło 10 zgłoszeń niepożądanych odczynów poszczepiennych (NOP). Wszystkie zgłoszone odczyny miały charakter łagodny. Niepożądane odczyny poszczepienne (NOP) występują natychmiast po szczepieniu, po kilku dniach, a nawet tygodniach od zaszczepienia. Kwalifikacja NOP dokonywana jest przez lekarza. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2010 r. w sprawie niepożądanych odczynów poszczepiennych oraz kryteriów ich rozpoznawania, prowadzony jest monitoring niepożądanych odczynów poszczepiennych.

W roku 2025 PSSE w Oświęcimiu zorganizowała 2 narady szkoleniowe z przedstawicielami świadczeniodawców realizujących szczepienia ochronne. Na naradach omówiono tematy takie jak: schemat szczepień określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia 27 września 2023 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych, przypomniano o rocznikach obowiązkowych, omówiono gospodarkę i prawidłowy transport preparatów szczepionkowych, warunki zachowania ciągu łańcucha chłodniczego w przechowywaniu szczepionek, zasady sprawozdawczości, trudności z wykonawstwem szczepień, zasady zgłaszania NOP oraz sprawy bieżące. Ponadto przypomniano przepisy prawa obowiązujące świadczeniodawców w zakresie

przewodzenia szczepień. Na bieżąco prowadzono również działania informacyjne w zakresie PSO oraz zgłaszania NOP.

Tab. 2 Realizacja szczepień obowiązkowych w roku 2025 na terenie powiatu oświęcimskiego (% osób uodpornionych w stosunku do ogólnej liczby dzieci w danym wieku).

Wiek	Wirusowe zapalenie wątroby typu B	Pneumokoki		Błonica, tężec, krztusiec, Poliomyelitis, Haemophilus influenzae	Błonica, tężec, krztusiec, Polio (w 6r.ż), Błonica, tężec (w 19 r.ż) Błonica, tężec, krztusiec (w 14 r.ż)		Gruźlica	
	% zaszczepienia	% zaszczepienia		% zaszczepienia	% zaszczepienia		% zaszczepienia	
1 rok życia	85,1%			43,7%			96,2%	
2 rok życia	98,1%			94,9%				
3 rok życia	98,5%			96,8%				
6 rok życia						97,8%		
10 rok życia								
14 rok życia						99,3%		
19 rok życia						99,6%		

5. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą w 2025 roku w powiecie oświęcimskim.

W 2025 r. Sekcja Nadzoru Epidemiologii obejmowała swoim nadzorem 221 podmiotów leczniczych. W nadzorowanych placówkach przeprowadzono 128 kontroli, które dotyczyły oceny stanu sanitarno-higienicznego wraz z przestrzeganiem opracowanych procedur medycznych zapobiegających zakażeniom i chorobom zakaźnym. Ponadto przeprowadzono kontrole sprawdzające i interwencyjne. W 2025 r. zgłoszono 1 ognisko grypy w placówce lecznictwa zamkniętego.

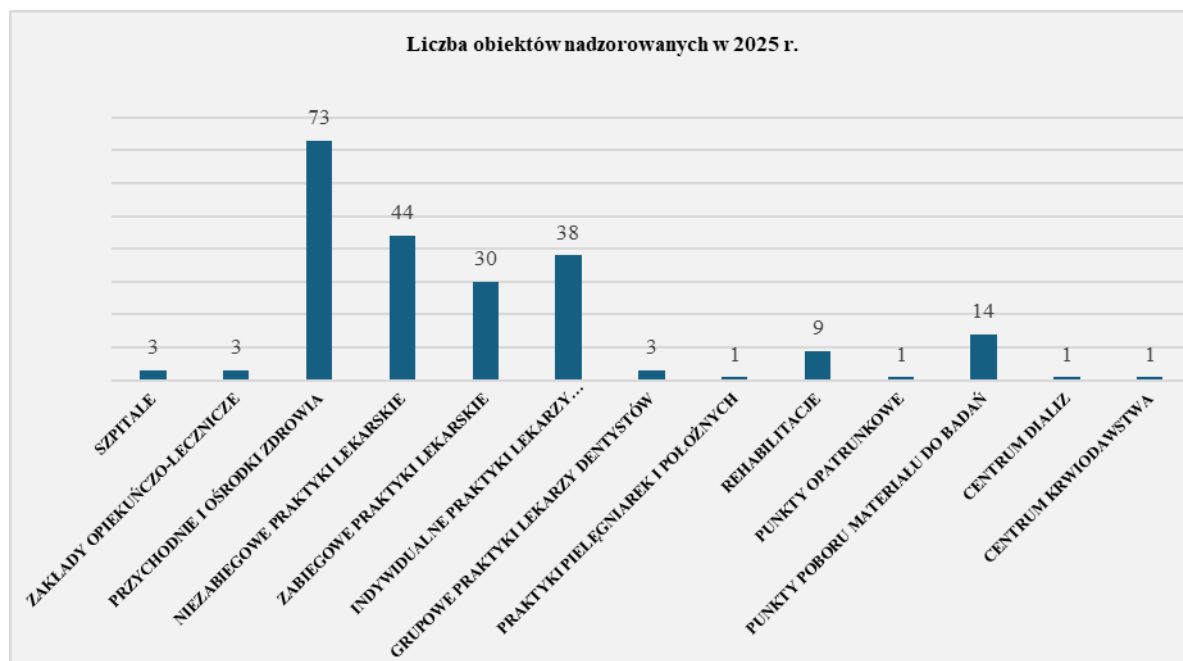
W wyniku przeprowadzonych kontroli w placówkach lecznictwa zamkniętego i lecznictwa otwartego stwierdzono nieprawidłowości, które dotyczyły głównie:

- braku wymaganej dokumentacji potwierdzającej skuteczność procesu sterylizacji;
- braku wymaganej dokumentacji potwierdzającej przeprowadzanie kontroli wewnętrznej;
- braku aktualizacji i odpowiednio dostosowanych procedur medycznych obowiązujących w podmiocie kontrolowanym.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami zobowiązano kierowników podmiotów leczniczych do podjęcia działań mających na celu usunięcie tych uchybień. W stosunku do tych podmiotów zostało wszczęte postępowanie administracyjne.

Poniżej przedstawiono podział placówek leczniczych wg rodzaju świadczonych usług oraz liczbę kontroli przeprowadzonych w poszczególnych rodzajach obiektów.

Rys. 14 Liczba obiektów wykonujących działalność leczniczą w ewidencji PSSE w Oświęcimiu w 2025 r.

Tab. 3 Liczba obiektów wykonujących działalność leczniczą pod nadzorem PSSE w Oświęcimiu oraz liczba kontroli.

Kategorie obiektów objętych nadzorem	Liczba obiektów objętych nadzorem	Liczba kontroli przeprowadzonych w 2025 r.
Szpitala	3	28
Zakłady opiekuńczo - lecznicze	3	3
Przychodnie i ośrodki zdrowia	73	61
Niezabiegowe praktyki lekarskie	44	3
Zabiegowe praktyki lekarskie	30	7
Indywidualne praktyki lekarzy dentystów	38	11
Grupowe praktyki lekarzy dentystów	3	3
Praktyki pielęgniarek i położnych	1	1
Rehabilitacje	9	1
Punkt opatrunkowy	1	1
Punkt poboru materiału do badań laboratoryjnych	14	6
Centrum Dializ	1	1
Centrum Krwiodawstwa	1	2
RAZEM	221	128

6. Ocena Stanu Sanitarnego Obiektów Żywności i Żywnienia

Pod nadzorem sanitarnym w 2025 roku znajdowało się łącznie 1527 obiektów żywności, żywienia, przedmiotów użytku. W porównaniu z rokiem 2024 liczba obiektów wzrosła o 55.

Pod nadzorem sanitarnym z podziałem na branże w 2025 roku znajdowały się:

- 202 zakłady produkcyjne tj. 8 wytwórni lodów, 5 automatów do lodów, 15 piekarni, 12 ciastkarni, 1 przetwórnia owocowo-warzywna, 1 browar, 2 wytwórnie napojów bezalkoholowych, 1 wytwórnia naturalnych wód, 4 zakłady garmażeryjne, 3 zakłady przemysłu zbożowo - młynarskiego, 1 wytwórnia makaronów, 2 wytwórnie wyrobów cukierniczych, 3 wytwórnie koncentratów spożywczych, 1 wytwórnia substancji dodatkowych oraz 8 innych wytwórni żywności, 95 obiektów produkcji pierwotnej rolniczego handlu detalicznego i dostaw bezpośrednich, 31 obiektów produkcji domowej, 9 wytwórni materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością;
- 803 obiekty obrotu, w tym 472 sklepy spożywcze (w tym: 54 super i hipermarkety), 19 kiosków spożywczych, 13 magazynów hurtowych, 46 obiektów ruchomych i tymczasowych, 40 środków transportu, 117 innych obiektów obrotu żywnością, 52 miejsca obrotu przedmiotami użytku, 44 apteki;
- 363 zakłady żywienia zbiorowego otwartego (w tym 200 punktów małej gastronomii oraz 2 gospodarstwa agroturystyczne);
- 156 zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego, tj. 6 bufetów, 1 stołówka w domu rekolekcyjno - wczasowym, 5 bloków żywienia w szpitalach, 3 bloki żywienia w domach opieki społecznej, 17 stołówek w żłobkach, 45 stołówek szkolnych, 2 stołówki w internacie, 62 stołówki w przedszkolach, 1 stołówka studencka, 11 innych zakładów żywienia (stołówka dla ubogich, pomieszczenie szkolno-edukacyjne przygotowywania potraw, domy seniora), 3 stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych;
- 3 zakłady usług cateringowych.

6.1. Działalność kontrolna i represyjna

W nadzorowanych obiektach żywności i żywienia łącznie przeprowadzono 990 kontroli sanitarnych. Były to kontrole kompleksowe, sprawdzające, interwencyjne związane z powiadomieniem w systemie RASFF, z poborem próbek, z wnioskami – zażaleniami stron, kontrole graniczne, kontrole doraźne dotyczące wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży, kontrole tematyczne (związane z obchodami 80. Rocznicy Wyzwolenia Obozu Auschwitz-Birkenau, Dniami Miasta Oświęcim 2025, wzmożonym nadzorem nad grzybami świeżymi i suszonymi oraz wodami butelkowanymi, związane z oceną jadłospisów) oraz w związku ze złożonymi wnioskami stron w sprawie zatwierdzania i wpisu obiektów do rejestrów zakładów podlegających urzędowej kontroli żywności.

W 2025 roku pobrano 323 próbki żywności.

Wydano 510 decyzji administracyjnych w tym:

- 124 decyzje zatwierdzające (w tym 70 zatwierdzających nowe obiekty) oraz 54 zatwierdzające w związku ze zmianą zakresu działania oraz w związku ze zmianą właściciela,
- 62 decyzje zarządzające w związku z naruszeniem wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- 60 decyzji wykreślających obiekty z rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli żywności,
- 264 decyzje płatnicze.

Nałożono 90 mandatów karnych na kwotę 20.950 zł.

Wystosowano do MPWIS w Krakowie 5 wniosków o nałożenie kar pieniężnych, z czego 3 dotyczyły braku złożenia stosownego wniosku o zatwierdzenie i wpis lub wpis do rejestru

zakładów w związku z rozpoczętą działalnością obrotem środkami spożywczymi i przygotowywania posiłków w obiektach gastronomicznych, 1 za wprowadzanie do obrotu niedozwolonych środków spożywczych w automacie ustawionym na terenie jednostki systemu oświaty, 1 za poszerzenie działalności sklepu o rozbiór mięsa drobiowego (niezgodnie z zakresem działalności).

6.2. Ocena obiektów

Pod nadzorem w 2025 roku znajdowało się 1527 obiektów, z czego 490 zakwalifikowano do kategorii niskiego ryzyka, 920 do kategorii średniego ryzyka i 117 do kategorii wysokiego ryzyka.

6.2.1 Stopień wdrożenia i przestrzegania systemów GHP/GMP i HACCP w zakładach żywnościowo-żywnieniowych

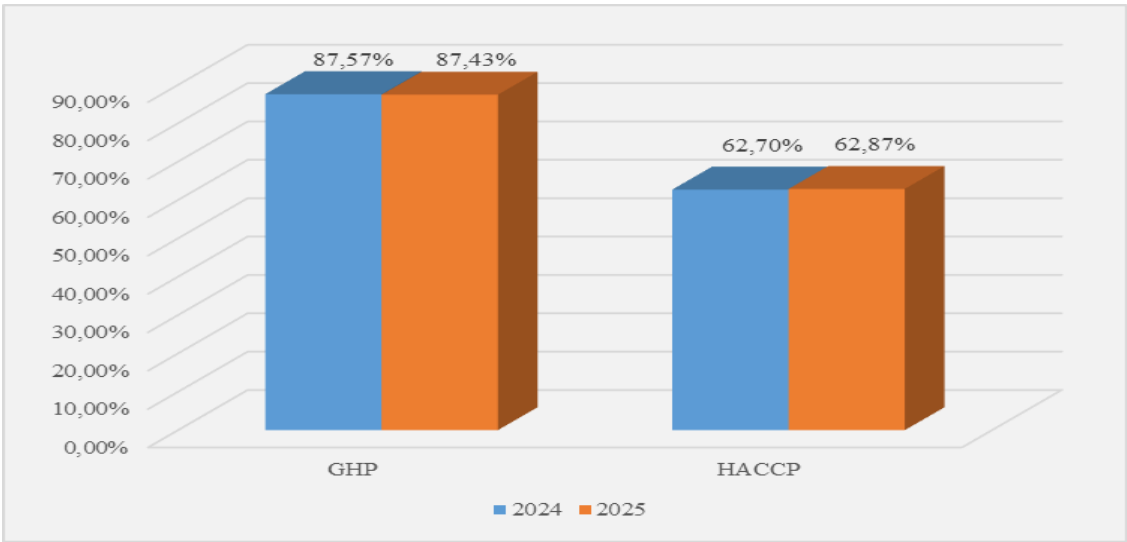
W porównaniu z latami poprzednimi liczba obiektów z wdrożoną dokumentacją GHP/GMP utrzymuje się na podobnym poziomie.

Część obiektów nie posiada opracowanej i wdrożonej Dobrej Praktyki Higienicznej i Dobrej Praktyki Produkcyjnej oraz systemu HACCP – są to głównie obiekty przejmowane i nowopowstałe, w tym prowadzące działalność w oparciu o wpis zakładu do rejestru zakładów polegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej (rejestrowane bez kontroli), obiekty, w których opracowana jest tylko dokumentacja GHP/GMP, która zapewnia właściwe bezpieczeństwo żywności.

Tab. 4 Stopień wdrożenia i przestrzegania systemów GHP/GMP i HACCP

GRUPA OBIEKTÓW	Liczba obiektów WG. EWIDENCJI		Liczba obiektów Z WDROŻONYMI ZASADAMI GHP/GMP		Liczba obiektów Z WDROŻONYM SYSTEMEM HACCP	
	2024 r.	2025 r.	2024 r.	2025 r.	2024 r.	2025 r.
Obiekty produkcyjne	194	202	109	118	77	77
Obiekty obrotu żywnością i przedmiotami użytku	781	803	683	692	469	479
Obiekty żywienia zbiorowego	497	519	497	525	377	404

Rys. 15 Stopień wdrożenia i przestrzegania GHP/GMP i systemu HACCP w latach 2024 i 2025 charakteryzuje poniższy wykres

6.2.2 Ocena obiektów produkcji żywności i przedmiotów użytku

W 2025 roku pod nadzorem znajdowały się 202 zakłady produkcyjne tj. o 8 więcej w porównaniu do roku 2024. W tej grupie obiektów są tylko nieliczne zakłady duże, które produkują środki spożywcze również poza granice naszego kraju oraz zakład produkujący przedmioty użytku. Pozostałe zakłady są małe, zaopatrujące rynek lokalny, a niektóre z nich, ościenne powiaty i województwa.

Łącznie w obiektach produkcji żywności przeprowadzono 132 kontrole sanitarne (w tym 10 kontroli interwencyjnych), w wyniku których wydano 11 decyzji administracyjnych zarządzających. Decyzje zarządzające dotyczyły: umorzenia zawiadomienia o wszczęciu postępowania, poprawy stanu technicznego obiektów, wygaśnięcia decyzji administracyjnej, zapewnienia skutecznej kontroli wewnętrznej gotowego produktu i czystości butelek, przedłożenia do wglądu badań właścicielskich gotowego wyrobu. Część decyzji dotyczyła przedłużenia terminów wykonania poprzednio wydanych decyzji.

Za stwierdzone uchybienia sanitarne nałożono 8 mandatów karnych, na kwotę 1750 zł.

W zakładach produkcyjnych pobrano 40 urzędowych próbek żywności, z których zakwestionowano 6: 5 próbek lodów z automatu z powodu przekroczenia liczby bakterii Enterobacteriaceae, w 1 próbce zakwestionowano organoleptykę (nieakceptowalny smak).

6.2.3 Ocena obiektów obrotu żywnością, przedmiotami użytku do kontaktu z żywnością

W roku sprawozdawczym pod nadzorem znajdowały się 803 obiekty prowadzące obrót żywnością i przedmiotami użytku (w tym 40 firm transportujących żywność). Wydano 32 decyzje zatwierdzające nowe obiekty do prowadzenia w nich działalności handlowej.

W tej grupie obiektów przeprowadzono łącznie 564 kontrole sanitarne, w tym 37 interwencyjnych związanych z wnioskami stron dot. niehigienicznej sprzedaży produktów sprzedawanych luzem, sprzedaży przeterminowanych i złej jakości zdrowotnej środków spożywczych, obecności szkodników na terenie sklepu, obecność ciała obcego w gotowym produkcie, nieporządkiem w sklepie w rejonie kas, niezachowania higieny przy transporcie żywności, nielegalnego rozbioru mięsa na zapleczu sklepu, nieprawidłowego składowania odpadów stałych, przerwania łańcucha chłodniczego, niezachowania higieny u personelu sklepu, brudnych wózków dla klientów w supermarkecie, braku aktualnej dokumentacji lekarskiej do celów sanitarno-epidemiologicznych zatrudnionego personelu, prowadzenia działalności bez zgody PIS, nieprzyjemnego zapachu obecnego w sklepie, złego stanu technicznego wyposażenia, złego stanu sanitarnego otoczenia sklepu oraz związanych z powiadomieniami alarmowymi i informacyjnymi RASFF. Pozostałe kontrole to kontrole kompleksowe, związane z poborem próbek oraz zatwierdzaniem obiektów, a także kontrole sprawdzające dot. usunięcia nieprawidłowości wynikających z kontroli kompleksowych.

Wydano 36 decyzji administracyjnych dotyczących głównie poprawy stanu technicznego pomieszczeń i wyposażenia, zapewnienia właściwej gospodarki odpadami, zabezpieczenia wiaty na odpady przed osobami postronnymi, nieprawidłowego eksponowania pieczywa, odsunięcia od pracy w kontakcie z żywnością pracowników bez aktualnej dokumentacji lekarskiej do celów sanitarno-epidemiologicznych, umorzenia postępowania administracyjnego wszczętego na podstawie zawiadomienia o wszczęciu postępowania.

Za zły stan sanitarno-porządkowy obiektów, brak dokumentacji lekarskiej do celów sanitarno-epidemiologicznych, niehigieniczną sprzedaż środków spożywczych, zbyt małą ilość wag w stosunku do sprzedawanego asortymentu, obecność szkodników na terenie sklepu oraz w wiacie na odpady, przeterminowane środki spożywcze, niehigieniczny sposób usuwania odpadów, przerwanie łańcucha chłodniczego, niezachowanie higieny przy sprzedaży mięsa

i wędlin, brak etykiet w języku polskim na przedmiotach użytku nałożono 53 mandaty karne na kwotę 11.700 zł.

Podczas urzędowych kontroli pobrano 264 próbki żywności i przedmiotów użytku, z których 4 zostały zdyskwalifikowane ze względu na obecność Salmonelli w 1 próbce mięsa drobiowego, przekroczenie zawartości fosforu w konserwie drobiowej oraz niezgodność zawartości witamin, A, C, B1 z ilością zadeklarowaną przez producenta na opakowaniu (2 próbki).

6.2.4 Ocena obiektów żywienia zbiorowego

W tej grupie obiektów według ewidencji pod nadzorem sanitarnym znajdowały się 522 obiekty.

Łącznie w zakładach tych przeprowadzono 290 kontroli sanitarnych, w tym 20 interwencyjnych.

Wydano 16 decyzji zarządzających dotyczących głównie poprawy stanu technicznego pomieszczeń, odsunięcia pracowników od pracy w styczności z żywnością do momentu przedłożenia aktualnych badań do celów sanitarno-epidemiologicznych, opracowanie dokumentacji HACCP oraz związanych z umorzeniem postępowania administracyjnego wszczętego na podstawie zawiadomienia o wszczęciu postępowania.

Ponadto na wnioski stron o zatwierdzenie i wpis zakładu do rejestru zakładów wydano 35 decyzji zatwierdzających nowe obiekty do prowadzenia działalności gastronomicznej.

Za niewłaściwy stan sanitarny w zakładach, niezachowaną higienę osobistą personelu, brak akcesoriów do higienicznego osuszania rąk przy umywalkach, niezachowanie higieny przy produkcji, brak dokumentacji lekarskiej do celów sanitarno-epidemiologicznych, niezachowanie łańcucha chłodniczego, brak segregacji asortymentowej, krzyżowanie się dróg brudnych i czystych, używanie do produkcji posiłków przeterminowanych środków spożywczych, przebywanie na zapleczu osób postronnych, nieprawidłowe zabezpieczenie zakładu przed szkodnikami, przechowywanie sprzętu kuchennego oraz naczyń kuchennych bezpośrednio pod syfonami, nałożono 29 mandatów karnych na kwotę 7.500 zł, z czego większość z nich dotyczyła zakładów żywienia zbiorowego otwartego.

6.2.5 Ocena transportu środków spożywczych z grupy obiektów obrotu żywnością

W roku 2025 pod nadzorem sanitarnym znajdowało się 40 firm transportowych zajmujących się transportem żywności, pozostałe środki transportu kontrolowane są wspólnie z zakładem żywnościowym, do którego należą.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 5 kontroli sanitarnych środków transportu żywności związanych z wnioskami stron dotyczącymi wpisania do rejestru środków transportu nowych firm transportowych. Na inne nowe środki transportu należące do istniejących już firm wydawano zaświadczenia o wpisie obiektu do rejestru.

6.3. Badania próbek żywności

W roku sprawozdawczym łącznie pobrano 323 próbki żywności oraz materiałów do kontaktu z żywnością (próbki planowe i nieplanowe) do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli i monitoringu. Zgodnie z planem pobrano 299 próbek planowych. Plan wynikający z harmonogramu przekazanego z WSSE Kraków został wykonany w 100%.

Na podstawie otrzymanych sprawozdań z badań zakwestionowano 10 próbek:

- 6 w związku ze stwierdzeniem pałeczek Salmonella spp. i liczby Enetrobacteriaceae,
- 1 ze względu na przekroczenie zawartości fosforu,
- 2 ze względu na stwierdzenie poziomu witamin A, B1 i C niezgodnego z wartością deklarowaną przez producenta

- 1 próbka - kwestionowana organoleptyka wody źródlanej - nieakceptowalny smak.

6.4. Zatrucia pokarmowe

W 2025 roku na terenie podległym Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Oświęcimiu wystąpiły 2 zatrucia pokarmowe.

Pierwsze dotyczyło trójki dzieci – kontrolę sanitarną interwencyjną przeprowadzono w 2 domach prywatnych (dzieci spokrewnione, przebywały razem). Pobrano do badań laboratoryjnych produkt pn. „Misie bezowe”, które jadły wszystkie dzieci (inne potrawy zostały wcześniej spożyte w całości) – próbka nie została zakwestionowana. W trakcie przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. Salmonella Enterica ssp. Enterica wykryto u dwójki dzieci (rodzeństwo).

Drugie zatrucie pokarmowe wystąpiło u dwójki dzieci (pozytywny wynik badania w kierunku Salmonella spp.) uczęszczających do żłobka zlokalizowanego na terenie powiatu oświęcimskiego. Przygotowaniem i dostawą gotowych posiłków dla dzieci uczęszczających do żłobka zajmuje się firma cateringowa z terenu Bielska-Białej. Do badań laboratoryjnych pobrano dwie próbki żywności oraz 3 próbki wymazów sanitarnych – żadna z próbek nie została zakwestionowana. W trakcie przeprowadzonej kontroli stwierdzono brak bieżącej ciepłej wody przy umywalce do mycia rąk – wydano zalecenie, które zostało wykonane. W związku ze stwierdzonymi podczas kontroli nieprawidłowościami wydano zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego oraz decyzję płatniczą. Wystosowano pismo do PPIS w Bielsku-Białej w związku z lokalizacją firmy cateringowej na terenie Bielska-Białej.

6.5. Wnioski i zażalenia

W związku z zażaleniami klientów przyjęto 63 wnioski.

Zażalenia dotyczyły: sprzedaży środków spożywczych o niewłaściwej jakości zdrowotnej, przeterminowanych środków spożywczych, nieprawidłowości dot. posiłków w zakładach żywienia zbiorowego, niewłaściwego stanu sanitarnego i technicznego obiektów, braku decyzji zatwierdzającej obiekt, braku i nieprawidłowego oznakowania środków spożywczych, braku higieny przy sprzedaży żywności oraz niewłaściwego postępowania z odpadami.

7. Ocena stanu sanitarnego obiektów użyteczności publicznej oraz bezpieczeństwa zdrowotnego wody w powiecie oświęcimskim za rok 2025

Na koniec 2025 r. zewidencjonowano 529 obiektów użyteczności publicznej, przeprowadzono łącznie 321 kontroli.

W stacjach uzdatniania wody i sieci przesyłowej wodociągów pobrano 155 próbek wody do spożycia.

Ponadto pobrano 92 próbki wody z niecek basenowych, systemów cyrkulacji i natrysków na pływalniach oraz 58 próbek ciepłej wody użytkowej.

W 2025 roku przybyło w ewidencji 8 nowych obiektów, 2 obiekty zostały zlikwidowane, 2 obiekty zawiesiły działalność.

Wydano 67 decyzji, w tym: 41 decyzji merytorycznych, 31 decyzji o nałożeniu opłaty za czynności kontrolne, 21 decyzji zezwalających na ekshumację zwłok, 1 decyzję dotyczącą zatwierdzenia laboratorium, 4 decyzje dot. wywozu zwłok /szczątków poza granicę RP.

Wydano również 16 postanowień zezwalających na transport zwłok do kraju, 10 opinii dot. imprez masowych oraz 5 opinii do regulaminów utrzymania czystości i porządku w gminach.

7.1. Ocena zaopatrzenia i jakości wody do spożycia

W okresie sprawozdawczym zewidencjonowano 8 wodociągów publicznych oraz 5 innych urządzeń zaopatrujących w wodę do spożycia.

Na podległym terenie znajduje się 10 ujęć wody opartych na wodzie podziemnej, 3 ujęcia wody oparte na wodzie powierzchniowej.

Nadzór nad jakością wody do spożycia prowadzony jest w ramach monitoringu kontrolnego i przeglądowego. Próbkę pobierane są do badań w ramach nadzoru sanitarnego według zatwierdzonych harmonogramów dot. zakresu parametrów i częstotliwości poboru próbek wody z ustalonych punktów monitoringowych (punktów zgodności). W okresie sprawozdawczym pracownicy PSSE w Oświęcimiu pobrali do analizy w ramach monitoringu parametrów gr. A i monitoringu parametrów gr B, 140 planowanych i 15 doraźnych próbek wody do spożycia. Ponadto tut. Inspektorowi przedłożono 152 wyniki analiz próbek wody do spożycia wykonanych w ramach kontroli wewnętrznej przez wodociągi zbiorowego zaopatrzenia oraz inne urządzenia wodociągowe.

W pobranych kwestionowanych próbkach wody do spożycia wystąpiły przekroczenia parametrów:

- 1 przekroczenie parametru mikrobiologicznego i fizykochemicznego (Bakterie grupy coli, Mętność),
- 2 przekroczenia parametru fizykochemicznego (Mętność),
- 3 przekroczenia parametrów mikrobiologicznych (Ogólna liczba mikroorganizmów w $22\pm 2^{\circ}\text{C}$ po $68\pm 4\text{h}$).

W związku ze stwierdzonymi przekroczeniami wartości parametrów w wodzie do spożycia wydano 1 decyzję o braku przydatności wody oraz 5 decyzji płańniczych. Po sprawnie przeprowadzonych przez Administratorów wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę i innych urządzeń zaopatrujących w wodę do spożycia działaniach naprawczych, jakość wody uległa poprawie co potwierdziły przedłożone w tut. Stacji wyniki badań wody.

Na podstawie wszystkich wyników badań opracowane zostały oceny okresowe i obszarowe jakości wody, które przesłano do zakładów wodociągowych, urzędów miast i gmin oraz do Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu.

Na koniec 2025 r. na podległym terenie jakość wody w sieci wodociągowej spełniała wymagania Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017 r. „w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi” (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

7.2. Ocena miejsc rekreacji wodnej.

W 2025 r. Urzędy Miast i Gmin nie zgłosiły żadnych kąpielisk, ani miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli przez ludzi.

7.3. Ocena pływalni

W ewidencji tut. Stacji znajduje się 5 basenów krytych i 4 baseny odkryte rekreacyjne.

W okresie sprawozdawczym skontrolowano wszystkie baseny.

W 2025 roku pobrano do analizy 92 planowane próbki wody z niecek basenowych, jacuzzi i systemów cyrkulacji.

W 37 próbkach stwierdzono przekroczenia parametrów (Legionella sp., Pseudomonas aeruginosa, chloroform, Σ THM, mętność, ogólna liczba mikroorganizmów w $36\pm 2^{\circ}\text{C}$ po 48h).

W okresie sprawozdawczym wydano 6 decyzji nakazujących w zakresie kwestionowanej jakości wody. W pozostałych przypadkach wszczynano postępowanie administracyjne, a następnie wydawano decyzję umarzającą postępowanie w związku z przedstawieniem przez Administratorów pływalni pozytywnych wyników badań wody uzyskanych po przeprowadzeniu

działań naprawczych. Administratorzy pływalni w przypadku pogorszenia jakości wody przedłożyli w tutejszej Stacji zgłoszenia i opis działań naprawczych oraz kontrolne wyniki badania wody.

W związku z niewłaściwą jakością wody zostało wydanych 9 decyzji płatniczych.

7.4. Ocena w zakresie ciepłej wody użytkowej

W 2025 r. pobrano 58 próbek wody ciepłej użytkowej z obiektów użyteczności publicznej:

- 4 próbki w hospicjum,
- 17 próbek w obiektach szpitalnych,
- 12 próbek w ZOL,
- 17 próbek w DPS,
- 8 próbek w akademiku i internacie szkoły.

W okresie sprawozdawczym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Oświęcimiu wydał 7 decyzji administracyjnych:

- 1 decyzję dot. wysokiego skażenia bakterią *Legionella* sp.,
- 5 decyzji dot. średniego skażenia bakterią *Legionella* sp.,
- 1 decyzję przedłużającą.

Po wykonaniu dezynfekcji i płukaniu sieci oraz przeprowadzeniu badań kontrolnych zarządcy obiektów przekazywali do PPIS w Oświęcimiu sprawozdania z badania wody. Na podstawie przekazanych sprawozdań stwierdzono, że jakość wody ciepłej użytkowej jest zgodna z wymaganiami określonymi w części A załącznika nr 5 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

7.5. Ocena w zakresie gospodarki odpadami stałymi i płynnymi.

Nieczystości stałe z terenu powiatu gromadzone są na 4 składowiskach odpadów stałych: w Brzeszczach, Kętach, Oświęcimiu i Chełmku. Nieczystości płynne odprowadzane są do oczyszczalni ścieków: w Brzeszczach, Kętach, Łękach, Oświęcimiu, Zatorze – Podolszu, Osieku. Ścieki z terenu Gminy Chełmek pompowane są do oczyszczalni ścieków w Jaworznie.

7.6. Ocena obiektów użyteczności publicznej - zakłady opieki zdrowotnej.

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Oświęcimiu znajdują się 3 szpitale.

Obiekty prowadzące działalność leczniczą stacjonarną zaopatrywane są w wodę z wodociągów publicznych. Jeden z obiektów posiada awaryjne ujęcie wody do spożycia z wodociągu zakładowego należącego do podmiotu dostarczającej wodę z Oświęcimia.

Ścieki odprowadzane są do kanalizacji miejskiej. Bieżący stan sanitarno - higieniczny nadzorowanych obiektów zachowany. Ilość, asortyment środków czystości i do dezynfekcji jest wystarczający. Tereny wokół obiektów utrzymane czysto. Na koniec roku nie stwierdzono obiektów ze złym stanem sanitarnym czy technicznym.

Pomieszczenia zakładów opieki zdrowotnej stacjonarnej sprzątane są we własnym zakresie lub przez firmy sprzątające.

Na terenie powiatu nie ma pralni uprawnionej do prania bielizny szpitalnej. W związku z powyższym bielizna szpitalna jest oddawana do prania uprawnionym firmom spoza terenu powiatu oświęcimskiego, z którymi szpitale mają podpisane umowy. W trakcie przeprowadzania kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości związanych z przechowywaniem zarówno bielizny czystej jak i bielizny brudnej.

Na terenie powiatu nie ma spalarni odpadów. Segregacja odpadów odbywa się już na etapie oddziałów. Odpady komunalne gromadzone są w pojemnikach lub kontenerach usytuowanych

w altanach śmietnikowych lub na terenie utwardzonym. Odpady komunalne odbierane są przez specjalistyczne firmy i odwożone na wysypiska odpadów komunalnych. Odpady medyczne gromadzone są na stanowiskach pracy w oryginalnych plastikowych pojemnikach i w workach foliowych koloru czerwonego. Pojemniki i worki opisane zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 02 października 2017 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi” (Dz. U. z 2017r, poz. 1975), przechowywane są w urządzeniach chłodniczych usytuowanych w wydzielonym pomieszczeniu. Odpady odbierane są do utylizacji przez specjalistyczne firmy, które posiadają zgodę na transport odpadów medycznych. Zakłady opieki zdrowotnej wytwarzające odpady medyczne zakaźne posiadają (w zależności od ilości wytwarzanych odpadów) decyzje na wytwarzanie odpadów, zatwierdzony program gospodarki odpadami medycznymi lub złożoną w starostwie powiatowym informację o gospodarowaniu odpadami niebezpiecznymi.

7.7. Ocena obiektów użyteczności publicznej – pozostałe obiekty użyteczności publicznej.

W ramach sprawowanego nadzoru przeprowadzono 285 kontroli planowanych oraz 36 kontroli doraźne m.in. w:

- hotelach i obiektach świadczących usługi hotelarskie,
- domach pomocy społecznej,
- noclegowniach,
- zakładach fryzjerskich, gabinetach kosmetycznych i odnowy biologicznej, studiach tatuażu,
- pralniach,
- targowiskach,
- cmentarzach,
- dworcach,
- środkach transportu,
- obiektach sportowych i kulturalno – widowiskowych,
- terenach rekreacyjnych,
- pływalniach.

7.7.1 Ustępy publiczne i ogólnodostępne.

W ewidencji znajduje się 1 ustęp publiczny (skontrolowano 0) oraz 16 ustępów ogólnodostępnych (skontrolowano 1).

Bieżący stan sanitarno-techniczny obiektów bez uwag. Obiekty wyposażone w umywalki z bieżącą zimną i ciepłą wodą oraz mydło w płynie, ręczniki jednorazowego użytku lub suszarki do rąk i papier toaletowy.

7.7.2 Baza noclegowa.

W okresie sprawozdawczym zewidencjonowano 77 obiektów hotelarskich, w tym:

- 13 hoteli (skontrolowano 5),
- 3 hostele (skontrolowano 2),
- 3 domy wycieczkowe (skontrolowano 1),
- 2 motele (skontrolowano 0),
- 3 kemping i pole namiotowe (skontrolowano 2),
- 1 schronisko młodzieżowe (skontrolowano 1),

oraz 60 innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie (skontrolowano 19). Stan sanitarno - porządkowy placówek bazy noclegowej zachowany. Postępowanie z bielizną czystą i brudną zgodnie z wymogami – pranie i maglowanie bielizny w pralniach lub w przypadku mniejszych obiektów świadczących usługi hotelarskie pranie i maglowanie bielizny prowadzone jest we własnym zakresie przez właścicieli obiektów.

Bielizna czysta przechowywana w magazynach bielizny czystej bądź w wydzielonych zamykanych szafach. Bielizna brudna gromadzona w pomieszczeniach gospodarczych. Obiekty zaopatrywane są w wodę z sieci wodociągu publicznego, gospodarka odpadami stałymi i płynnymi prowadzona prawidłowo.

7.7.3 Noclegownie

W ewidencji tut. Stacji znajduje się:

- 1 schronisko dla osób bezdomnych wraz z ogrzewalnią w Oświęcimiu,
- 1 schronisko dla osób bezdomnych w Brzeszczach,
- w okresie zimowym 1 ogrzewalnia w Kętach.

Stan sanitarno - porządkowy zachowany. Brudna bielizna pościelowa ze Schroniska w Brzeszczach prana przez firmę zewnętrzną, bielizna ze Schroniska w Oświęcimiu prana jest przez użytkowników w pralce znajdującej się w pomieszczeniach sanitarnych obiektu, zgodnie z opracowanym harmonogramem. W ogrzewalni w Kętach brak bielizny pościelowej, dostępne jedynie koce, które prane są przez użytkowników w ogólnodostępnej pralce. Pomieszczenia sprzątane są przez użytkowników obiektów lub przez firmę zewnętrzną. Ogólna ilość miejsc noclegowych - 40 w Oświęcimiu, 23 w Brzeszczach oraz 12 w ogrzewalni w Kętach.

7.7.4 Domy Pomocy Społecznej

W 2025 r. w ewidencji tut. Stacji znajdowały się 4 domy pomocy społecznej (skontrolowano 2) oraz 12 innych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej (skontrolowano 5).

Stan sanitarno-porządkowy zachowany. W domach opieki społecznej stałego pobytu postępowanie z bielizną brudną i czystą prawidłowe. Bielizna brudna oraz odzież pensjonariuszy prana jest w ramach zawieranych przez DPS umów z pralniami zewnętrznymi. Bielizna czysta pościelowa przechowywana w wydzielonych magazynach bielizny czystej, natomiast odzież pensjonariuszy przechowywana w zamykanych szafach w pokojach pobytu. Ilość i asortyment środków czystości i dezynfekcyjnych wystarczające - przechowywane w pomieszczeniach gospodarczych.

Inne obiekty organizacyjne pomocy społecznej prowadzą dzienny pobyt dla osób niepełnosprawnych bez prowadzenia żywności zbiorowej, zapewniając rehabilitację, terapię zajęciową oraz porady psychologa. Pomieszczenia utrzymane czysto, sprzątane we własnym zakresie.

7.7.5 Zakłady fryzjerskie, gabinety kosmetyczne, odnowy biologicznej i inne świadczące więcej niż jedną usługę.

W 2025 r. zewidencjonowano:

- 138 zakładów fryzjerskich oraz zakładów pracujących razem bez naruszania ciągłości tkanki (skontrolowano 73),
- 12 zakładów kosmetycznych bez naruszania ciągłości tkanki (skontrolowano 12),
- 81 zakładów kosmetycznych z naruszeniem ciągłości tkanki (skontrolowano 81),
- 7 zakładów tatuażu (skontrolowano 7),
- 27 innych zakładów prowadzących więcej niż jedną usługę z naruszeniem ciągłości tkanki (skontrolowano 23),
- 27 zakładów odnowy biologicznej bez przerywania ciągłości tkanki (skontrolowano 14).

Wszystkie zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej są zaopatrzone w wystarczającą ilość środków dezynfekcyjnych. W zakładach fryzjerskich i kosmetycznych stosowana jest bielizna jednorazowego użytku, traktowana po użyciu jako odpad komunalny

oraz bielizna wielokrotnego użytku – prana w pralniach, zgodnie z umowami lub zabierana do prania w domu właściciela.

W zakładach fryzjerskich dezynfekcja narzędzi prowadzona jest w roztworach środków dezynfekcyjnych i w sanityzatorach UV. W gabinetach kosmetycznych narzędzia mogące powodować naruszenie ciągłości tkanki, po dezynfekcji w myjkach ultradźwiękowych lub pojemnikach zawierających środek dezynfekcyjny są sterylizowane w autoklawach będących na wyposażeniu salonów, lub w ramach umowy na sterylizację narzędzi zawartą z prywatnymi gabinetami zabiegowymi. Gabinety, w których są wytwarzane odpady niebezpieczne posiadają jednorazowe pojemniki na odpady, urządzenia chłodzące do przechowywania odpadów i umowy na odbiór odpadów niebezpiecznych podpisane uprawnionymi podmiotami.

W okresie sprawozdawczym w obiektach kontrolowanych nie stwierdzono nieprawidłowości.

7.7.6 Dworce autobusowe, przystanki i środki transportu.

W 2025 r. w ewidencji znajdował się 1 przystanek dworcowy MZK i PKS i 1 dworzec kolejowy. Dokonano 1 kontroli przystanku dworcowego MZK w Kętach. Przystanek dworcowy znajdował się w przebudowie. Dla osób korzystających z przystanku udostępniono toaletę przenośną toi-toi. Bieżący stan sanitarno – higieniczny zachowany.

Zewidencjonowano w 2025 r. 14 firm transportowych zajmujących się przewozem osób. Przeprowadzono 2 kontrole środków transportu (autokary wycieczkowe, transport do przewozu chorych).

7.8. Wnioski stron

Rozpatrzono 24 interwencje na wniosek stron dotyczące m.in. uciążliwości dla mieszkańców z powodu nieprawidłowej eksploatacji mieszkań i klatki schodowej w budynkach wielorodzinnych, stanu sanitarnego w zakładzie fryzjerskim, uciążliwości wynikającej z nieprawidłowej gospodarki odpadami stałymi i płynnymi, wystąpienia dużej ilości pluskiew i gryzoni w budynkach wielorodzinnych, przestrzegania przepisów sanitarnych dla obiektów hotelowo – turystycznych, uciążliwości związanych z działalnością kopalni, wykonywania oprysków na chwasty.

Sprawy wszczęte na wniosek stron rozpatrywane były przez inspekcję sanitarną bądź przekazywane do jednostek odpowiedzialnych za przestrzeganie wymagań. Nawiązywano współpracę z administratorami budynków wielorodzinnych, jednostkami samorządowymi i pomocą społeczną.

7.9. Postępowanie ekshumacyjne

W okresie sprawozdawczym wydano 13 decyzji zezwalających na ekshumację zwłok. Osoby przeprowadzające ekshumację posiadały odzież ochronną i środki do dezynfekcji. Ekshumowane zwłoki lub szczątki w workach foliowych i drewnianych skrzyniach, bądź w trumnach przewożone były do kremacji lub do grobu na innym cmentarzu wyspecjalizowanymi środkami transportu.

W 2025 r. wydano 4 decyzje zezwalające na wywóz zwłok/szczątków poza granice RP, wydano również 16 postanowień opiniujących wnioski na sprowadzenie zwłok z zagranicy.

8. Ocena stanu sanitarnego obiektów nauczania i wychowania za rok 2025

W 2025 r. pod nadzorem PSSE w Oświęcimiu było ogółem 167 obiektów nauczania i wychowania, w tym:

- funkcjonujące samodzielnie: 104 placówki tj.:

- żłobki/kluby dziecięce - 21,
- przedszkola - 44,
- szkoły podstawowe - 31,
- licea ogólnokształcące - 3,
- szkoły policealne – 6.
- zespoły szkół: 33 zespoły, w tym:
 - przedszkola – 24 placówki,
 - szkoły podstawowe – 24 placówki,
 - licea ogólnokształcące – 7 placówek,
 - technika – 7 placówek,
 - szkoły branżowe – 6 placówek,
 - warsztaty szkolne – 2 placówki,
 - internat – 2 placówki,
- szkoły wyższe - 1 placówka,
- domy studenckie – 1 placówka,
- placówki z pobytem całodobowym: specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy – 1 placówka,
- placówki z pobytem całodobowym: placówki opiekuńczo wychowawcze – 1 placówka,
- placówki wsparcia dziennego - 8 placówek,
- placówki wychowania pozaszkolnego - 17 placówek.

Ponadto 26 obiektów – placówki mieszczą się w kilku obiektach, dot. zespołów, w których poszczególne placówki zlokalizowane są pod innymi adresami lub jedna placówka jest w różnych obiektach, tj.:

- w przypadku 5 przedszkoli funkcjonujących samodzielnie - lokalizacja placówek w dwóch różnych obiektach, a w jednym przypadku w trzech obiektach pod różnymi adresami (ogółem 6 obiektów);
- w przypadku 1 szkoły podstawowej funkcjonującej samodzielnie - lokalizacja w dwóch różnych obiektach;
- w przypadku 13 zespołów szkół – lokalizacja 10 przedszkoli i 3 szkół podstawowych w obiektach pod innymi adresami;
- w przypadku 1 zespołu szkoły i szkolnego schroniska - schronisko w wydzielonej części;
- w przypadku 2 zespołów szkół – 2 internaty i 2 warsztaty wchodzą w ich strukturę;
- placówki z pobytem całodobowym: 1 ośrodek szkolno-wychowawczy (szkoła i internat) oraz placówki opiekuńczo - wychowawcze 1 (druga placówka zlokalizowana w innym mieście jest filią) – obydwie placówki funkcjonują w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

8.1. Realizacja kontroli placówek pobytu dzieci i młodzieży

W 2025.r. przeprowadzono 122 kontrole kompleksowe wynikające z harmonogramu nadzoru nad obiektami. Skontrolowano 1 klub dziecięcy, 16 żłobków, 44 przedszkola, 15 szkół podstawowych, 30 zespołów szkół, 2 licea ogólnokształcące, 1 specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, 1 placówkę opiekuńczo – wychowawczą, 6 placówek wsparcia dziennego oraz 5 placówek wychowania pozaszkolnego. Ponadto prowadzono kontrole sezonowe (kontrole turnusów wypoczynku dzieci i młodzieży zima/lato) w liczbie ogółem 24, a także 4 kontrole nieplanowe dot. przygotowania szkół do nowego roku szkolnego, 2 kontrole doraźne oraz kontrole placówek, mieszczących się w kilku obiektach, np. zespoły, w których poszczególne placówki są pod innymi adresami – ogółem 22 kontrole.

Dodatkowo przeprowadzono 4 kontrole interwencyjne.

Łącznie w 2025 roku przeprowadzono 177 kontroli sanitarnych.

8.2. Działalność pokontrolna w placówkach nauczania, wychowania i opieki oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży

W 2025 roku nie stwierdzono budynków w stanie technicznym nie pozwalającym na ich użytkowanie oraz placówek nauczania i wychowania niespełniających wymagań sanitarno-higienicznych i/lub technicznych. W 2025 roku nie dokonano zamknięć czy unieruchomień obiektów pobytu dzieci i młodzieży.

W roku 2025 w ramach działalności pionu Higieny Dzieci i Młodzieży wydano 1 decyzję merytoryczną oraz 1 decyzję płatniczą w przypadku zespołu szkół (dot. łazienki szkolnej). Wydano również 1 decyzję przedłużającą w przypadku jednej szkoły funkcjonującej samodzielnie dot. dwóch boisk szkolnych. Uczniowie tej szkoły aktualnie korzystają z innych obiektów sportowych.

W 2025 r. nie wystosowano wystąpień pokontrolnych oraz nie nałożono mandatów karnych.

8.3. Zmiany w infrastrukturze nadzorowanych placówek

W 2025 r. w powiecie Oświęcim oddano do użytku cztery placówki (3 żłobki i 1 klub dziecięcy). Cztery placówki (trzy żłobki i 1 klub dziecięcy) – nowo otwarte w obiekcie istniejącym. Nowo otwarte obiekty zostały zaopiniowane i odebrane przez pion zapobiegawczego nadzoru sanitarnego. Uzyskały pozytywną opinię sanitarną.

Jedna placówka (zespół szkół) została rozbudowana o jedno skrzydło. W nowej części powstały nowe sale lekcyjne, ciągi komunikacyjne, pomieszczenia sanitarne oraz gabinety specjalistyczne.

W 2025 r. trzy placówki zostały zlikwidowane.

W nadzorowanych placówkach nauczania i wychowania w 2025 r. przeprowadzono generalne remonty w 15 obiektach, tj.:

- trzy placówki (szkoły podstawowe) po generalnych remontach: malowanie wszystkich sal dydaktycznych w jednym obiekcie, remont sali gimnastycznej w trzech obiektach, remont podłóg w 2 obiektach, remont wszystkich łazienek w jednym obiekcie, remont dachu w dwóch obiektach, wymiana stolarki drzwiowej w jednym obiekcie, wymiana stolarki okiennej w jednym obiekcie;
- trzy placówki (przedszkola) po generalnym remoncie: malowanie wszystkich sal;
- siedem placówek (zespoły szkół) po generalnych remontach: prace termomodernizacji w dwóch obiektach, wymiana instalacji elektrycznej i oświetlenia w jednym obiekcie, remont dachu w jednym obiekcie, wymiana stolarki okiennej w dwóch obiektach, wymiana stolarki drzwiowej wewnętrznej w pięciu obiektach, malowanie obiektu w jednej placówce, modernizacje pomieszczeń dydaktycznych w trzech obiektach;
- dwie placówki (placówka opiekuńczo-wychowawcza oraz wsparcia dziennego) po generalnych remontach: malowanie wszystkich pomieszczeń w dwóch placówkach, wymiana stolarki okiennej oraz drzwiowej w jednym obiekcie, wymiana grzejników w jednym obiekcie, remont instalacji oświetlenia w dwóch obiektach, wymiana instalacji ogrzewania w jednym obiekcie.

W nadzorowanych placówkach nauczania i wychowania w 2025 r. prowadzono również bieżące prace remontowe dotyczące tylko niektórych pomieszczeń. Remonty bieżące wykonano w 7 żłobkach, w 28 przedszkolach, w 12 szkołach podstawowych funkcjonujących samodzielnie i w 12 zespołach. Prace remontowe obejmowały m.in. remonty ścian (malowanie całych pomieszczeń lub fragmentów ścian), remonty podłóg w niektórych pomieszczeniach, częściowe remonty instalacji elektrycznej, wymianę lamp, zakup zestawów ławek szkolnych i innych

mebli, w tym do przechowywania podręczników i przyborów szkolnych, remonty i naprawę sprzętu, montaż rolet lub żaluzji w pomieszczeniach dydaktycznych, odnowienie pasów ostrzegawczych na schodach.

8.4. Warunki pobytu dzieci i młodzieży w placówkach nauczania i wychowania

W ramach nadzoru nad zapewnieniem prawidłowych warunków pobytu w placówkach oświatowych dzieci i młodzieży przeprowadzono oceny w zakresie: dostosowania mebli szkolnych do wzrostu dzieci/uczniów oraz higienicznych rozkładów zajęć lekcyjnych.

Nie przeprowadzano badań natężenia oświetlenia sztucznego. Wszystkie skontrolowane szkoły posiadają aktualne wyniki pomiarów natężenia oświetlenia. Wyniki pomiarów są prawidłowe – spełniają normy. W kontrolowanych placówkach oświetlenie jest kompletne.

8.4.1. Ocena dostosowania mebli do wzrostu dzieci i uczniów

W 2025 r. ocenę dostosowania mebli do wzrostu uczniów przeprowadzono ogółem w 34 placówkach, w 129 oddziałach, na 2647 stanowiskach, tj.: w 22 przedszkolach w 3 szkołach podstawowych funkcjonujących samodzielnie oraz w 9 zespołach szkolno-przedszkolnych. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

W ramach oceny dostosowania mebli do wzrostu przedszkolaków/ uczniów podczas kontroli sprawdzane jest również wycechowanie i oznakowanie sprzętu. Przy kompleksowych kontrolach szkół każdorazowo sprawdzane jest udokumentowanie dostosowania mebli do zasad ergonomii, tj. pomiar wzrostu uczniów i dostosowanie wielkości ławki do ucznia. Dyrektorzy szkół posiadają normy dotyczące prawidłowego dostosowania sprzętu do wzrostu uczniów.

8.4.2. Higieniczna ocena rozkładów lekcji

W 2025 r. plany lekcji oceniono w 47 szkołach, w 597 oddziałach, tj.:

- w szkołach podstawowych funkcjonujących samodzielnie: 15 placówek,
- w liceach ogólnokształcących: 2 placówki,
- w zespołach szkół: 30 placówek.

Nie stwierdzono rozkładów zajęć niezgodnych z zasadami higieny umysłowej pracy ucznia.

8.4.3. Mikroklimat pomieszczeń

Podczas kontroli sanitarnych w placówkach zwraca się uwagę na zagęszczenie w pomieszczeniach, zwłaszcza w przedszkolach oraz na mikroklimat pomieszczeń, w których przebywają dzieci i młodzież.

W ramach oceny właściwego mikroklimatu w nadzorowanych placówkach szczególną uwagę zwraca się na temperaturę, wietrzenie sal dydaktycznych. Udzielane są instruktaże dot. potrzeby systematycznego wietrzenia pomieszczeń oraz korzystania z mikrowentylacji, w szczególności przy plastikowej stolarce okiennej, a także zapewnienia i korzystania z termoregulacji na grzejnikach c.o.

W 2025 r. nie dokonywano pomiarów temperatury powietrza w placówkach.

W placówkach przedszkolnych i żłobkach zapewniono w pomieszczeniach termometry.

8.4.4. Ocena możliwości pozostawienia w szkole części podręczników i przyborów szkolnych

Podczas kontroli sanitarnych w szkołach różnego szczebla nauczania każdorazowo sprawdzano w jaki sposób szkoły realizują zapis § 4a rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 grudnia 2002 r. (tekst jednolity Dz. U. 2020 poz. 1604 z późn. zm.). Zgodnie z przepisami rozporządzenia - § 4 a - w szkole lub placówce zapewnia się uczniom miejsce na pozostawienie podręczników i przyborów szkolnych. Szkoły zapewniają możliwość pozostawienia części podręczników w szafkach indywidualnych, wydzielonych półkach indywidualnych lub półkach zbiorowych w klasach. Niektóre placówki dokonują zakupu

indywidualnych szafek z przeznaczeniem wyłącznie na pozostawianie części podręczników i przyborów szkolnych. Ponadto coraz częściej szatnie centralne po modernizacjach wyposaża się w indywidualne szafki ubraniowe, wyposażone w półki, gdzie uczniowie również mają możliwość pozostawiania podręczników i przyborów szkolnych. Nie rozwiązuje to jednak problemu przeciążonych uczniowskich tornistrów i plecaków. Dyrektorzy szkół informują, iż w wielu przypadkach uczniowie nie korzystają z możliwości pozostawienia podręczników na terenie placówki, ponieważ program nauczania wymaga zabrania podręcznika i wykonania zadania lub nauki na kolejny dzień. Najczęściej z możliwości pozostawiania części podręczników i przyborów szkolnych korzystają uczniowie klas I–III szkoły podstawowej, którzy lekcje zawsze mają w swoich salach i sale wyposażane są w indywidualne półki lub szuflady.

8.4.5. Prowadzenie dożywiania w szkołach

W wyniku kontroli przeprowadzonych w 2025 r. stwierdzono, że 45 skontrolowanych szkół wydawało ciepłe posiłki obiadowe, w tym: obiady pełne – 37 szkół, obiady jednodaniowe – 8 szkół. Drugie śniadania organizowało 7 szkół na 47 skontrolowanych. Napoje (mleko lub herbatę) wydawało 26 szkół.

Z dożywiania w 2025 r. skorzystało 4592 uczniów, w tym z: posiłków pełnych obiadowych - 3576 uczniów, z posiłków obiadowych jednodaniowych - 1016 uczniów, drugich śniadań - 258 uczniów, natomiast z napoju - 2004 uczniów.

Ogółem z posiłków dofinansowanych skorzystało 183 uczniów.

8.4.6. Warunki realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach

W roku 2025 przeprowadzono kontrole w 47 szkołach wszystkich szczebli nauczania. Gabinety profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami posiada 30 szkół (tj. 63,8% skontrolowanych), w tym do własnej dyspozycji - 30 placówek. W kolejnych 13 placówkach (tj. 27,7% skontrolowanych) profilaktyczna opieka zdrowotna nad uczniami jest świadczona w pomieszczeniach zastępczych (gabinet pedagoga/psychologa szkolnego lub wydzielone wyłącznie dla pielęgniarstwa pomieszczenie). W pozostałych 4 szkołach (8,5% skontrolowanych) profilaktyczna opieka zdrowotna zapewniona jest poza placówką.

Wszystkie skontrolowane szkoły miały zapewnioną opiekę stomatologiczną, tj.: w przypadku 9 szkół zapewniony dentobus, w przypadku 38 szkół gabinet stomatologiczny poza terenem szkoły.

Gabinetów stomatologicznych na terenie szkoły nie stwierdzono.

8.4.7. Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

W ocenie infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego uznano za niezapewniające warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego te szkoły, które nie posiadają ani sali gimnastycznej, ani sali zastępczej lub rekreacyjnej, ani boiska. Na terenie powiatu Oświęcim nie ma takich szkół.

W żadnej ze szkół niezależnie od posiadanej infrastruktury nie prowadzi się zajęć wf na korytarzu.

8.4.8. Warunki do utrzymania higieny osobistej w placówkach nauczania i wychowania

W roku 2025 nie stwierdzono placówek oświatowo - wychowawczych funkcjonujących:

- bez wodociągu,
- bez kanalizacji,
- z ustępami zewnętrznymi,
- bez dostępu do ciepłej wody w sanitariatach.

Dostęp do bieżącej ciepłej wody przy wszystkich umywalkach w sanitariatach uczniowskich i łazienkach dla dzieci, zapewniony jest we wszystkich placówkach.

Podczas kontroli nie stwierdzono w żadnej placówce braku bieżącej ciepłej wody w pomieszczeniach sanitarnych.

We wszystkich skontrolowanych placówkach stwierdzono właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej dzieci i młodzieży.

W ostatnich latach nastąpiła poprawa w zakresie zapewnienia wystarczających środków do higieny osobistej w sanitariatach, jak i stanu sanitarno-higienicznego toalet.

8.5. Nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi w szkołach

W roku sprawozdawczym prowadzono nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi, oceniono warunki ich przechowywania oraz obowiązującą w tym zakresie dokumentację. W szkołach posiadających substancje i mieszaniny chemiczne, podczas kontroli szczególną uwagę zwracano na zagadnienia dotyczące właściwego oznakowania, zabezpieczania, przechowywania substancji i mieszanin niebezpiecznych, posiadania wymaganych kart charakterystyki substancji i mieszanin chemicznych.

Ogółem na 73 skontrolowane placówki szkolne – 13 placówek posiada na stanie substancje chemiczne. W kontrolowanych placówkach przechowywanie tych substancji, oznakowanie oraz inne wymogi - zgodne z przepisami. Nie stwierdzono nieprawidłowości w kontrolowanych placówkach.

8.6. Nadzór nad warunkami wypoczynku dzieci i młodzieży w 2025 r. - Ocena wypoczynku dzieci i młodzieży.

Corocznie Sekcja Nadzoru Higieny Dzieci i Młodzieży prowadzili kontrole sanitarne turnusów wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży. Łącznie przeprowadzono 24 kontrole sanitarne (7 kontroli dotyczyło wypoczynku zimowego i 17 kontroli dotyczyło wypoczynku letniego), w tym ogółem 15 kontroli turnusów wypoczynku organizowanego w miejscu zamieszkania. Wypoczynek w miejscu zamieszkania organizowano głównie w szkołach podstawowych, zespołach szkół oraz w centrach kultury i obiektach sportowych.

Podczas kontroli ustalono, że z wypoczynku skorzystało łącznie 738 dzieci i młodzieży, w tym z wypoczynku letniego korzystało 521 dzieci, z czego 380 dzieci i młodzieży z wypoczynku organizowanego w miejscu zamieszkania. Z wypoczynku zimowego organizowanego w powiecie oświęcimskim skorzystało 217 uczestników, w tym z organizowanych zajęć w miejscu zamieszkania 129 dzieci.

Warunki wypoczynku dzieci i młodzieży - właściwe we wszystkich kontrolowanych placówkach.

Podczas kontroli nie odnotowano przypadków zachorowania i urazów wśród uczestników.

9. Nadzór nad zakładami pracy.

Na koniec roku 2025 w ewidencji Sekcji Nadzoru Higieny Pracy PSSE w Oświęcimiu było 961 zakładów pracy zatrudniających łącznie 20622 pracowników.

Skontrolowano 217 zakładów pracy zatrudniających łącznie 8737 pracowników.

Podczas przeprowadzania czynności kontrolnych w 2025 r. w zakresie warunków zdrowotnych środowiska pracy stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- brak lub nieaktualne badania czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy – w 11 zakładach pracy,
- brak rejestru czynników szkodliwych dla zdrowia – w 2 zakładach pracy,
- brak lub nieprawidłowa ocena ryzyka zawodowego – w 8 zakładach pracy,

- zły stan higieniczny – sanitarny pomieszczeń pracy lub pomieszczeń higieniczno-sanitarnych – w 4 zakładach pracy,
- nieprzestrzeganie przepisów dotyczących substancji, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym – w 9 zakładach,
- nieprzestrzeganie przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych – w 1 zakładzie.

W związku z w/w nieprawidłowościami w 2025 r. wydano 29 decyzji administracyjnych, w tym nakazów m.in.

- w zakresie oceny ryzyka zawodowego – 15 nakazów,
- dotyczących badań i pomiarów środowiska pracy – 51 nakazów,
- w zakresie substancji, ich mieszanin lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy – 39 nakazów,
- w zakresie produktów biobójczych – 9 nakazów – decyzja uchylona przez organ nadrzędny i przekazana do ponownego rozpatrzenia PPIS w Oświęcimiu.

W 2025 r. nie wydano żadnej decyzji w zakresie czynników biologicznych w środowisku pracy, w zakresie prekursorów narkotyków kat. 2 i 3 oraz obniżenia stężeń i natężeń czynników.

W 2025 r. nie wydano żadnej decyzji nakazującej unieruchomienie danego zakładu.

W roku 2025 zakończono egzekwowanie 17 decyzji wydanych w roku bieżącym oraz latach ubiegłych. W związku z wyegzekwowaniem w/w decyzji poprawę warunków pracy innych niż związanych z przekroczeniami NDS i NDN uzyskano dla grupy 914 pracowników. Wyegzekwowane decyzje dotyczyły w większości:

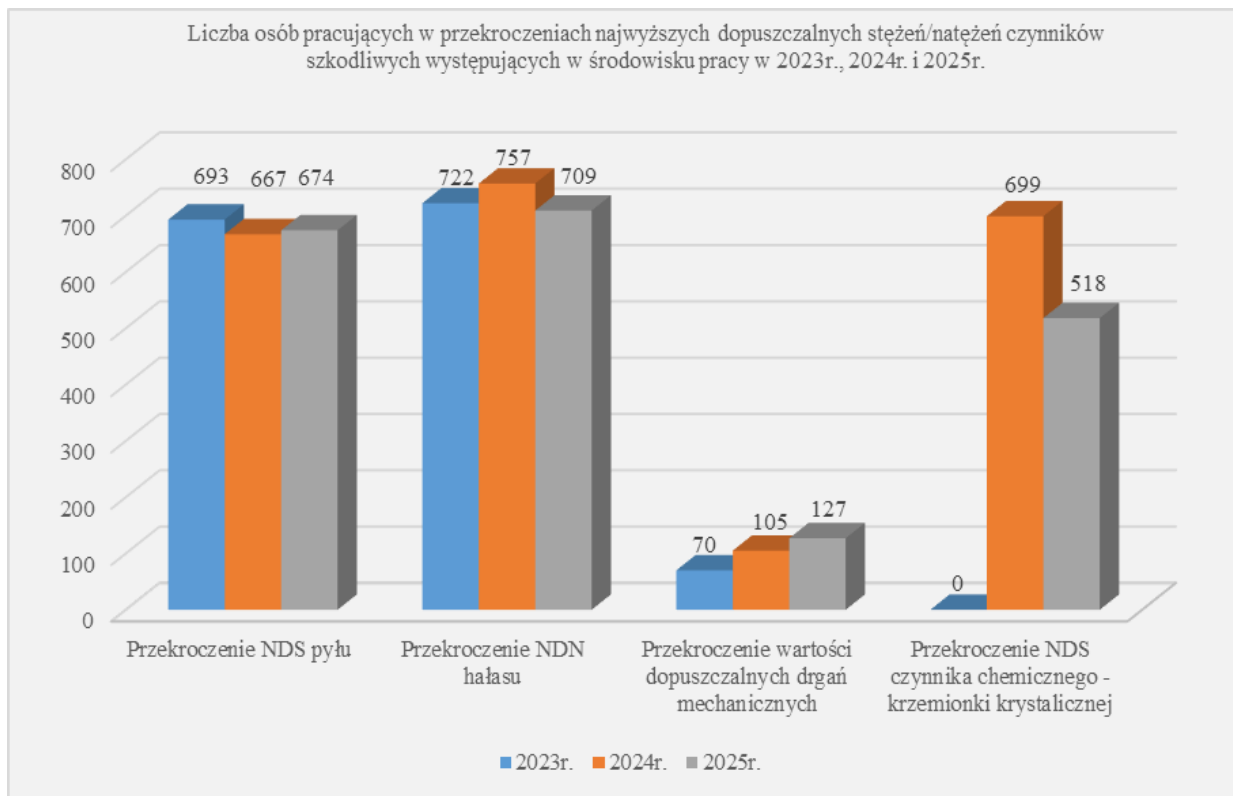
- przeprowadzenia badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowiskach pracy,
- zapewnienia prawidłowego stanu higieniczno-sanitarnego pomieszczeń higieniczno-sanitarnych,
- zapewnienia prawidłowego wyposażenia pomieszczeń higieniczno-sanitarnych,
- zapewnienia prawidłowego stanu higieniczno-sanitarnego pomieszczeń pracy,
- przeszkolenia pracowników w zakresie ryzyka dla zdrowia wynikającego z oceny narażenia na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym i dodatkowego ryzyka wynikającego z palenia tytoniu oraz środków ostrożności, które powinny być podejmowane w celu ograniczenia narażenia,
- poinformowania pracowników i ich przedstawicieli o narażeniu na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym,
- oznakowania odpowiednimi napisami i znakami ostrzegawczymi miejsca stwarzające ryzyko dla zdrowia pracowników związanych z występowaniem czynników rakotwórczych.

W 2025 r. w 55 zakładach pracy występowały przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia. Ogólna liczba pracowników pracujących w przekroczeniach NDS/NDN wynosi 1363, w tym:

- 674 osoby w przekroczeniu NDS pyłu – w 2 zakładach pracy,
- 518 osób w przekroczeniu NDS czynnika chemicznego – krzemionki krystalicznej – w 1 zakładzie pracy,
- 709 osób w przekroczeniu NDN hałasu – w 50 zakładach pracy,
- 127 osób w przekroczeniu wartości dopuszczalnych drgań mechanicznych – w 14 zakładach pracy,

W mikroklimacie umiarkowanym niezgodnym z normą pracuje 75 osób w 9 zakładach, a w niedoświetleniu 165 osoby w 5 zakładach pracy.

Rys. 16 Liczba osób pracujących w przekroczeniach NDN i NDS w latach 2023, 2024 i 2025.

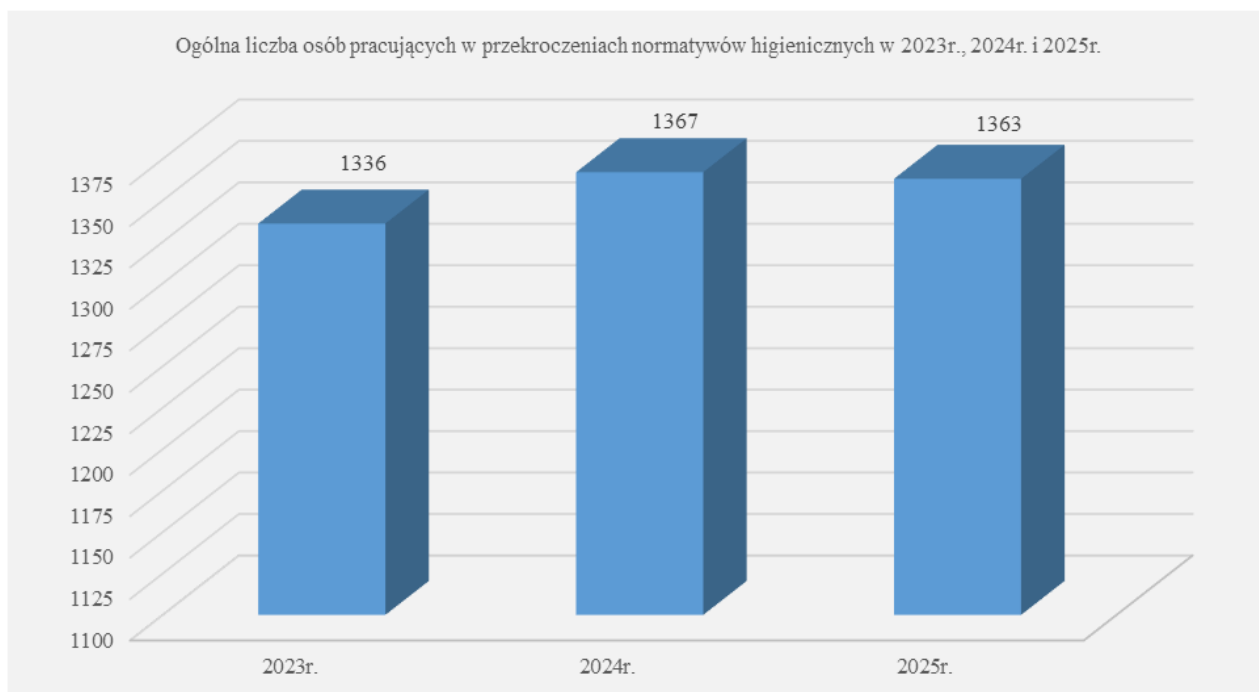

Na terenie powiatu oświęcimskiego najczęściej odnotowywane przekroczenia normatywów higienicznych dotyczą hałasu oraz zapylenia, a także czynnika chemicznego – krzemionki krystalicznej. Hałas jest czynnikiem, który występuje w wielu gałęziach przemysłu i który nie zawsze jest możliwy do wyeliminowania, pomimo zastosowania różnych technologii i zabezpieczeń. Największe przekroczenia najwyższego dopuszczalnego stężenia pyłu corocznie odnotowywane jest w jednym zakładzie pracy na terenie powiatu oświęcimskiego, który ze względu na specyfikę prac prowadzonych w tym zakładzie nie ma możliwości wyeliminowania nadmiernego zapylenia. W tym zakładzie pracy również występuje przekroczenie najwyższego dopuszczalnego stężenia krzemionki krystalicznej. Jednak należy zaznaczyć, że pracodawca stara się ograniczyć narażenie pracowników poprzez wykorzystanie różnych obecnie dostępnych technologii oraz zabezpieczeń jak np. zastosowanie odpowiedniej wentylacji, zastosowanie odpowiednich urządzeń, w których zainstalowany jest mechanizm zraszania w celu zmniejszenia zapylenia, zaopatrzenie pracowników we właściwie dobrane środki ochrony indywidualnej - maski p. pyłowe, ochronniki słuchu.

W zakładach pracy w powiecie oświęcimskim, w których występują czynniki szkodliwe dla zdrowia, zwłaszcza w stężeniach ponadnormatywnych, obserwowana jest tendencja wzrostowa w stosunku do nakładów finansowych jakie ponoszą zakłady pracy na zakup właściwych środków ochrony indywidualnej. Świadczy to o zwiększonym zaangażowaniu pracodawców w zapewnianie pracownikom bezpiecznych warunków pracy oraz zwiększaniu się świadomości samych pracowników w odniesieniu do zagrożeń jakie stwarza środowisko pracy.

Ogólna liczba pracowników zatrudnionych w warunkach przekroczeń normatywów higienicznych w 2025 r. jest na podobnym poziomie jak w roku 2024, ale wyższa w porównaniu z rokiem 2023.

Rys. 17 Ogólna liczba osób zatrudnionych w warunkach przekroczeń normatywów higienicznych w latach 2023-2025.

Na terenie powiatu oświęcimskiego w 2025 r. znajdowało się 193 zakłady zatrudniające pracowników w narażeniu lub kontakcie z substancjami, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym. W roku 2025 przeprowadzono 64 kontrole w 53 zakładach pracy. W skontrolowanych w 2025 r. zakładach pracy stwierdzono, że na substancje, ich mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym ogółem narażonych jest lub pracuje w kontakcie 2212 pracowników, w tym 133 kobiety i 2079 mężczyzn. Podczas kontroli stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

Stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości dotyczyły:

- braku rejestru prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym,
- braku rejestru pracowników narażonych na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym,
- nieprzekazania „Informacji o substancjach chemicznych, ich mieszaninach czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym”, do Małopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego i Okręgowego Inspektora Pracy,
- nieprzeszkolenia pracowników w zakresie ryzyka dla zdrowia wynikającego z oceny narażenia na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym oraz dodatkowego ryzyka wynikającego z palenia tytoniu oraz środków ostrożności, które powinny być podejmowane w celu ograniczenia narażenia,
- niepoinformowania pracowników i ich przedstawicieli o narażeniu na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym,

- nieoznakowania odpowiednimi napisami i znakami ostrzegawczymi miejsc stwarzających ryzyko dla zdrowia pracowników związanych z występowaniem substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym,
- nieuwzględnienia w ocenie ryzyka zawodowego substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym występujących w środowisku pracy.

W związku ze stwierdzonymi w/w nieprawidłowościami wydano 9 decyzji administracyjnych nakazujących ich usunięcie.

Pomimo nieprawidłowości stwierdzonych podczas przeprowadzania czynności kontrolnych w 2025 r. w zakładach pracy na terenie powiatu oświęcimskiego kontrolowany stan sanitarny zakładów pracy nadzorowanych przez inspekcję sanitarną systematycznie się poprawia. Zauważalna jest zmiana podejścia pracodawców i pracowników do zagadnień związanych z higieną pracy. Dotyczy to zwłaszcza zakładów nowopowstałych, których możliwości finansowe pozwalają na wdrożenie nowych, bardziej higienicznych technologii. Również w zakładach prowadzących działalność w starych, niekiedy adoptowanych na potrzeby zakładu pomieszczeniach, zauważalna jest poprawa stanu sanitarno-technicznego. Najgorsze warunki higieniczno-sanitarne zwykle stwierdzane są w zakładach pracy, w których pomieszczenia pracy i pomieszczenia higieniczno-sanitarne pracodawca dzierżawi od innej firmy. W większości związane jest to z ograniczonymi możliwościami jakie ma pracodawca w odniesieniu do remontów pomieszczeń, które dzierżawi.

10. Nadzór nad chemikaliami

W zakresie substancji i mieszanin chemicznych w 2025 r. prowadziło działalność:

- 241 zakładów wprowadzających do obrotu substancje i mieszaniny chemiczne w tym:
 - 3 producentów,
 - 11 dalszych użytkowników – formulatorów,
 - 227 dystrybutorów,
- 481 zakładów stosujących w działalności zawodowej substancje i mieszaniny chemiczne.

W 2025 r. przeprowadzono 103 kontrole w ramach nadzoru nad substancjami i mieszaninami chemicznymi. Podczas przeprowadzania czynności kontrolnych nie stwierdzono nieprawidłowości.

Na terenie powiatu oświęcimskiego w 2025 r. znajdowało się 188 podmiotów wprowadzających do obrotu produkty biobójcze, w tym 1 podmiot zobowiązany do rejestracji produktów biobójczych. Sekcja Nadzoru Higieny Pracy PSSE w Oświęcimiu w 2025 r. przeprowadziła 54 kontrole w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych w 48 firmach. Podczas 1 kontroli w 1 firmie stwierdzono nieprawidłowość, tj.

- wprowadzanie do obrotu 1 produktu nieposiadającego pozwolenia na obrót produktem biobójczym, który ze względu na sposób działania zaprezentowany na etykiecie, w karcie charakterystyki i stronach internetowych spełnia definicję produktu biobójczego oraz ze względu na zawartość w składzie oleożywicy CAPSICUM, która nie została zatwierdzona jako substancja czynna w odniesieniu do grupy produktowej nr 19,
- wprowadzanie do obrotu 8 produktów nieposiadających pozwolenia na obrót produktem biobójczym, które ze względu na sposób działania zaprezentowany na etykietach, w kartach charakterystyk i stronach internetowych spełniają definicję produktu biobójczego.

W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Oświęcimiu wydał decyzję nakazującą wstrzymanie wprowadzania do obrotu w/w produktów biobójczego. Strona odwołała się od decyzji tut. Inspektora Sanitarnego. W ramach postępowania odwoławczego

Małopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Krakowie uchylił decyzję PPIS w Oświęcimiu i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia. Obecnie PPIS w Oświęcimiu jest w trakcie ponownego rozpatrywania sprawy.

W zakresie wprowadzania do obrotu prekursorów narkotykowych kategorii 2 i kategorii 3 w 2025 r. działalność prowadziły 24 zakłady. Wszystkie w/w zakłady wprowadzały do obrotu tylko prekursory kategorii 3. Na terenie powiatu oświęcimskiego znajdowało się 39 podmiotów stosujących w działalności zawodowej prekursory narkotyków. W 2025 r. w ramach nadzoru nad prekursorami narkotyków przeprowadzono 21 kontroli w zakresie stosowania w działalności zawodowej prekursorów narkotykowych oraz 4 kontrole w zakresie wprowadzania do obrotu prekursorów narkotykowych. W trakcie przeprowadzania kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w w/w zakresie, w związku z powyższym nie wydano decyzji.

W zakresie nadzoru nad środkami zastępczymi Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Oświęcimiu współpracuje z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Oświęcimiu w zakresie wprowadzania do obrotu produktów mogących stwarzać zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, tj. środków zastępczych. W 2025 r. nie przeprowadzono wspólnie z funkcjonariuszami policji kontroli w zakresie wprowadzania do obrotu środków zastępczych. Tut. Stacja ponadto współpracuje z Prokuraturą Rejonową w Oświęcimiu oraz Zespołem Opieki Zdrowotnej w Oświęcimiu w zakresie zgłaszania zatruc środków zastępczymi, w których zgony osób były spowodowane bezpośrednio lub pośrednio użyciem przez nie substancji psychoaktywnych (z wyłączeniem alkoholu), również zgonów osób, co do których istniało podejrzenie, że były spowodowane takimi substancjami. W 2025 r. nie zgłoszono zgonów jak i również zatruc spowodowanych użyciem substancji o których mowa powyżej.

Została przeprowadzona 1 kontrola w zakresie wprowadzania do obrotu produktów konopnych na bazie konopi włóknistych, które mogą zawierać w składzie niedozwolone substancje psychotropowe z grup I-P oraz II-P tj. HHC, HHC-O, HHC-P, THC>0,3%, THC-P. Podczas czynności kontrolnych ustalono, że w ofercie handlowej skontrolowanego obiektu nie znajdowały się produkty, co do których istnieje podejrzenie, iż są środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi oraz które są na bazie konopi włóknistych zawierających w składzie niedozwolone substancje psychotropowe z grup I-P oraz II-P tj. HHC, HHC-O, HHC-P, THC>0,3%, THC-P.

Podczas w/w czynności kontrolnych ustalono, że nie są wytwarzane i wprowadzane do obrotu produkty mogące stwarzać zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi tj. środki zastępcze w rozumieniu Ustawy z dnia 25 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

11. Nadzór nad kosmetykami

W zakresie wytwarzania, konfekcjonowania i obrotu produktami kosmetycznymi na terenie powiatu oświęcimskiego w 2025 r. prowadziły działalność 194 obiekty, tj:

- 4 zakłady produkujące kosmetyki – osoby odpowiedzialne,
- 5 zakładów wytwarzających produkty kosmetyczne,
- 185 obiektów zajmujących się tylko obrotem produktami kosmetycznymi (181 sklepów i 4 hurtownie).

W 2025 r. Sekcja Nadzoru Higieny Pracy przeprowadziła w sumie 29 kontroli, w tym:

- 3 kontrole w zakładach produkujących kosmetyki będących osobami odpowiedzialnymi,
- 1 kontrola w zakładzie wytwarzającym kosmetyki,
- 25 kontroli w zakładach udostępniających na rynku produkty kosmetyczne,

W 2025 r. pobrano do badań 11 próbek kosmetyków. Żadna próbka nie została zakwestionowana.

W trakcie jednej kontroli stwierdzono, iż kontrolowany zakład, który konfekcjonuje produkty kosmetyczne (zgodnie z definicją jest wytwarzającym produkty kosmetyczne) nie złożył do państwowego powiatowego inspektora sanitarnego właściwego ze względu na siedzibę zakładu wytwarzającego produkty kosmetyczne (tj. Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Oświęcimiu) wniosku o wpis zakładu wytwarzającego produkty kosmetyczne do wykazu zakładów.

W związku z powyższym została wydana decyzja nakazująca złożenie do państwowego powiatowego inspektora sanitarnego właściwego ze względu na siedzibę zakładu wytwarzającego produkty kosmetyczne (tj. Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Oświęcimiu) wniosek o wpis zakładu wytwarzającego produkty kosmetyczne do wykazu zakładów. Ponadto nałożono również karę pieniężną na kwotę 2000,00 zł. W/w decyzja została zrealizowana w całości tzn. złożono odpowiedni wniosek o wpis do wykazu zakładów wytwarzających produkty kosmetyczne do PPIS w Oświęcimiu.

W trakcie jednej kontroli zakładu będącego dystrybutorem produktów kosmetycznych stwierdzono, iż udostępnia on na rynku kosmetyki, które w swoim składzie zawierają substancję zakazaną t.j. Butylphenyl Methylopropional (inne nazwy aldehyd 2-(4-tert-butylobenzylo) propionowy oraz LILIAL (CAS: 80-54-6)), sklasyfikowaną jako działająca szkodliwie na rozrodczość, kategorii 1B, co narusza przepisy załącznika nr II rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1223/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. (Lp. 1666). Ponadto zakład ten udostępniał na rynku produkty kosmetyczne posiadające niewłaściwe oznakowanie na pojemnikach i opakowaniach zewnętrznych. W sumie zakwestionowano 90 rodzajów produktów (w sumie 434 sztuki kosmetyków). W związku z powyższym wydano decyzję nakazującą zaprzestanie udostępniania na rynku w/w produktów kosmetycznych. Ponadto nałożono również karę pieniężną na kwotę 5000,00 zł.

12. Choroby Zawodowe

Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Oświęcimiu w 2025 r. zgłoszono 56 podejrzeń w zakresie chorób zawodowych. Przeprowadzono 72 postępowań wyjaśniających oraz sporządzono 76 kart oceny narażenia zawodowego.

Wydano 43 decyzji, w tym:

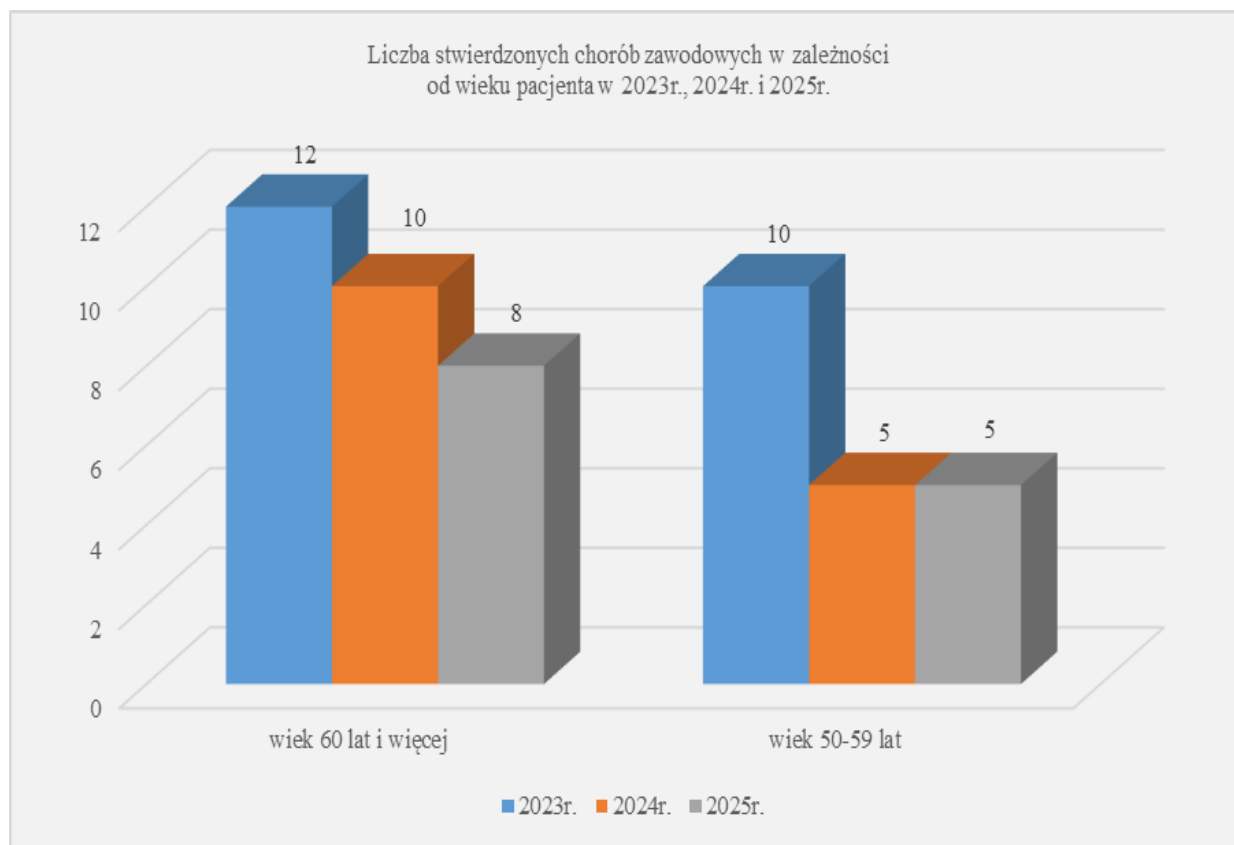
- 14 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej,
- 29 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

Stwierdzono 13 chorób zawodowych (decyzje prawomocne na koniec 2025 r.), stanowiących następujący udział procentowy:

- pylice płuc – 92% (12 decyzji),
- choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa spowodowane czynnikiem biologicznym - wirusem SARS-CoV-2 – 8% (1 decyzja).

Najwięcej chorób zawodowych stwierdzono w przedziale wiekowym 60 lat i więcej tj. stwierdzono 8 chorób zawodowych. Stanowiły one 62 % wszystkich stwierdzonych w 2025 r. chorób zawodowych. W przedziale wiekowym 50 – 59 lat stwierdzono 5 chorób zawodowych, co stanowiło 38 % wszystkich stwierdzonych w 2025 r. chorób zawodowych. W przedziale wiekowym 20-29 lat, 30-39 lat i 40-49 lat nie stwierdzono żadnej choroby zawodowej.

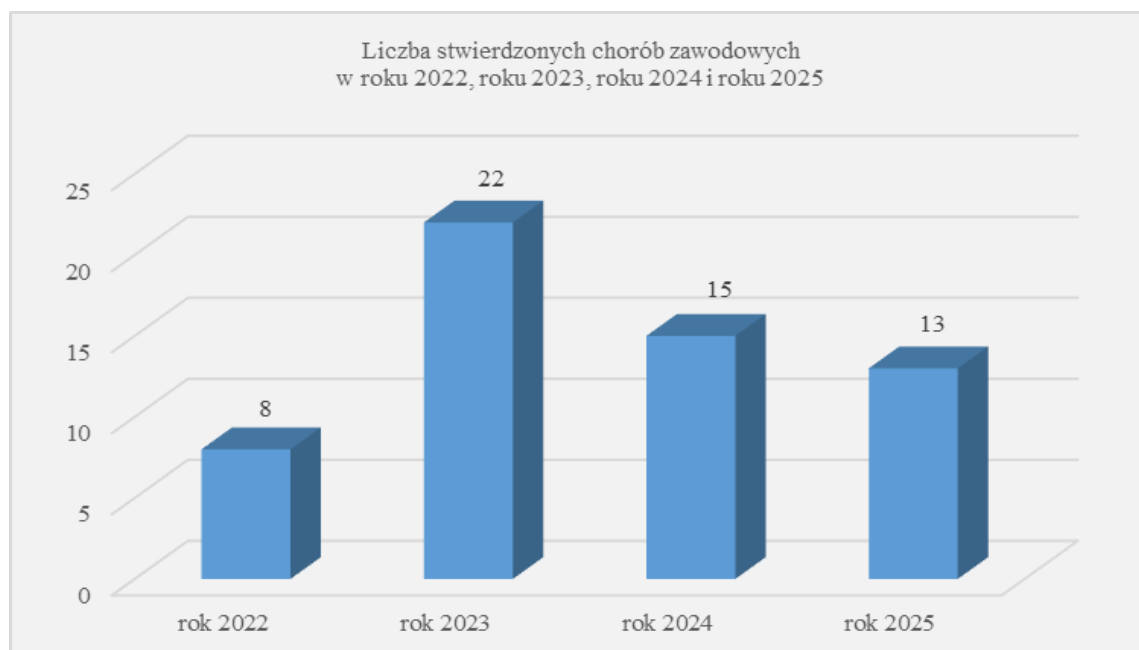
Rys. 18 Liczba stwierdzonych chorób zawodowych w zależności od wieku pacjenta.

Biorąc pod uwagę okres narażenia na czynnik szkodliwy, który wywołał chorobę zawodową – 12 stwierdzonych chorób zawodowych dotyczyło pracowników narażonych na dany czynnik szkodliwy przez 20 lat i dłużej – co stanowiło 92% wszystkich stwierdzonych w 2025 r. chorób zawodowych. 1 stwierdzona choroba zawodowa dotyczyła pracownika narażonego na dany czynnik szkodliwy przez okres 2 lat, co stanowiło 8% wszystkich stwierdzonych w 2025 r. chorób zawodowych.

Ilość stwierdzonych chorób zawodowych w powiecie oświęcimskim w 2025 r. zwiększyła się w porównaniu z rokiem 2022, ale zmniejszyła się w porównaniu z rokiem 2023 i 2024.

Rys. 19 Liczba stwierdzonych chorób zawodowych w poszczególnych latach 2022 – 2025

14. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny

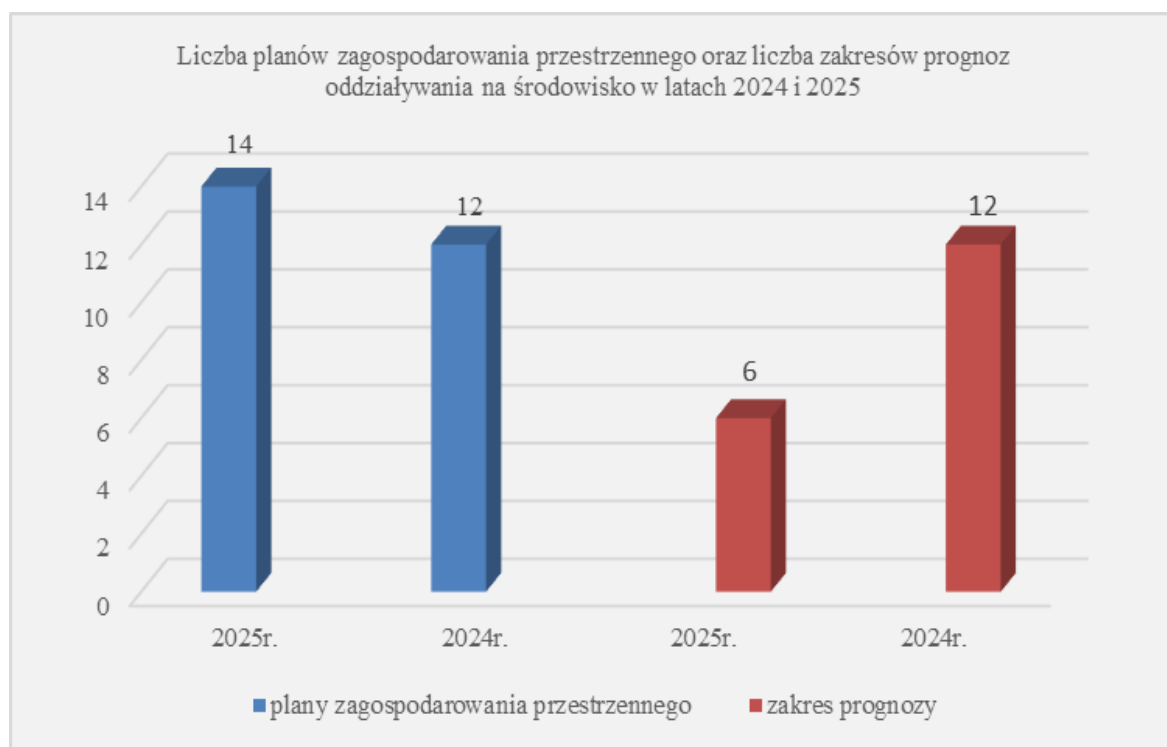
W 2025 r. w ramach działalności Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny wykonał następujące zadania:

- Uzgodnianie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko, uzgodnianie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r., poz. 1130, ze zm.) oraz ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r., poz. 1112, ze zm.).

W 2025 r. wydano:

- 14 uzgodnień do planów zagospodarowania przestrzennego (2024 r. – 12), w tym 3 uzgodnienia dot. planów ogólnych;
- 6 uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko (2024 r. - 12).

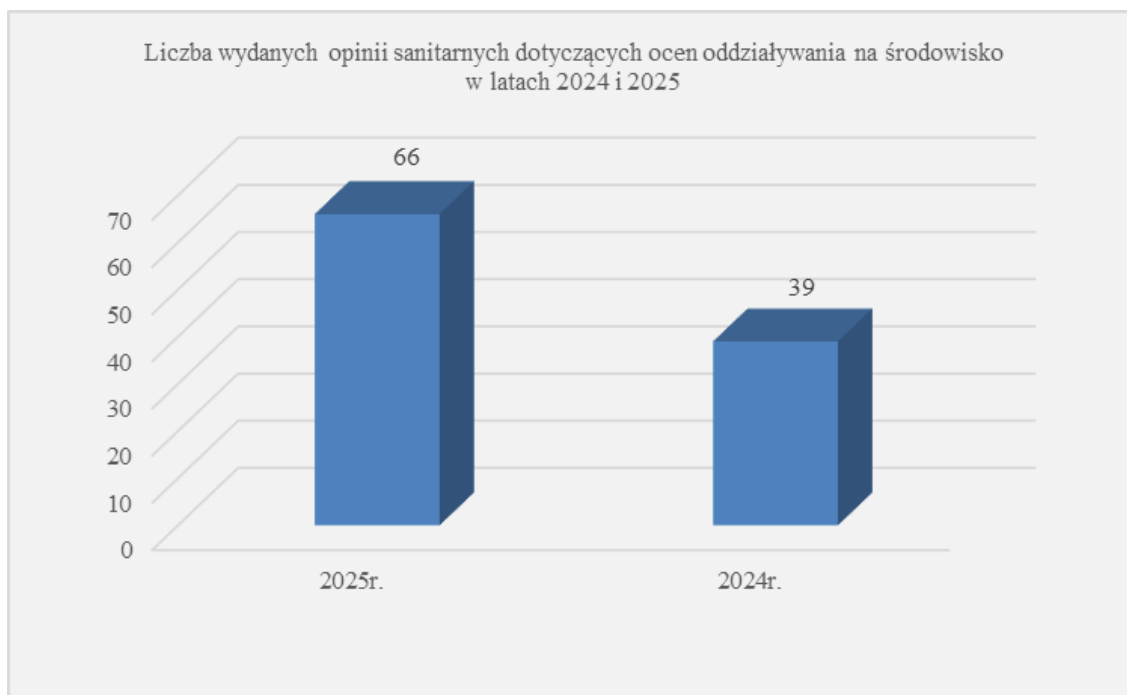
Rys. 20 Liczba planów zagospodarowania przestrzennego oraz liczba zakresów prognoz oddziaływania na środowisko.

- Wydawanie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, zgodnie z zapisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r., poz. 1112, ze zm.).

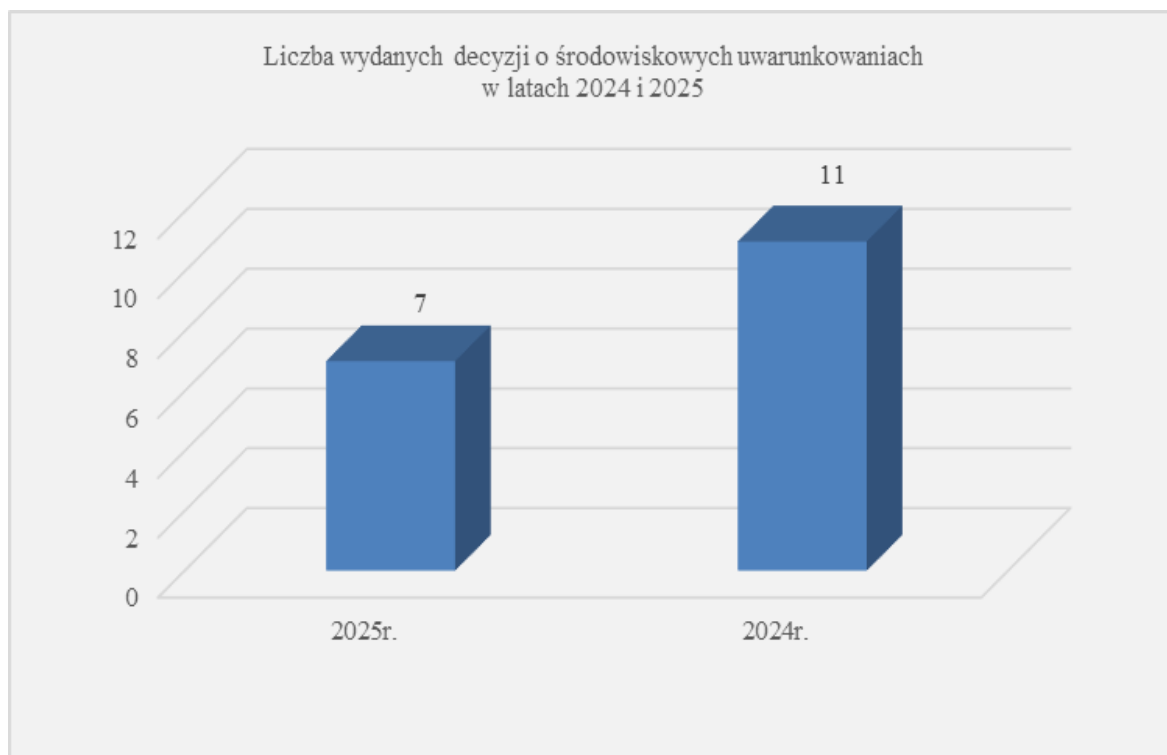
W 2025 r. zajęto 66 stanowisk (w 2024 r. - 39).

Rys. 21 liczba wydanych opinii sanitarnych dot. oddziaływania na środowisko w latach 2024-2025.

- Wydawanie uzgodnień przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia.
W 2025 r. wydano 7 uzgodnień (w 2024 r. – 11).

Rys. 22 Liczba decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w latach 2024-2025.

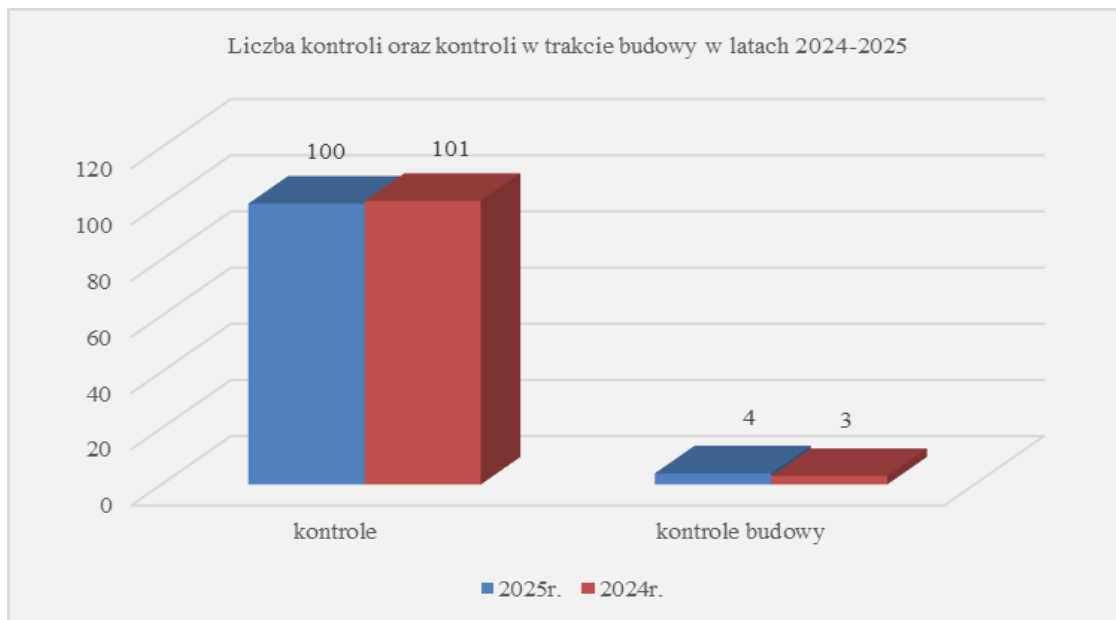

- Opiniowanie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dot. budowy, przebudowy, rozbudowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych, części obiektów budowlanych, koncepcji, projektów obiektów remontowanych i odbudowywanych w ramach likwidacji skutków powodzi, z uwzględnieniem wymagań określonych w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (tekst jednolity Dz. U. z 2025 poz. 418, ze zm.) w rozporządzeniu Ministra

Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022 r., poz. 1225, ze zm.) oraz przepisach szczególnych, w tym dot. bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony środowiska, obiektów służby zdrowia.

- Przeprowadzono 100 kontroli, w związku z budową, przebudową, zmianą sposobu użytkowania, planowanym usytuowaniem obiektu budowlanego, zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (w 2024 r. – 101).
- Przeprowadzono 4 kontrole w trakcie budowy (2024 r. – 3).

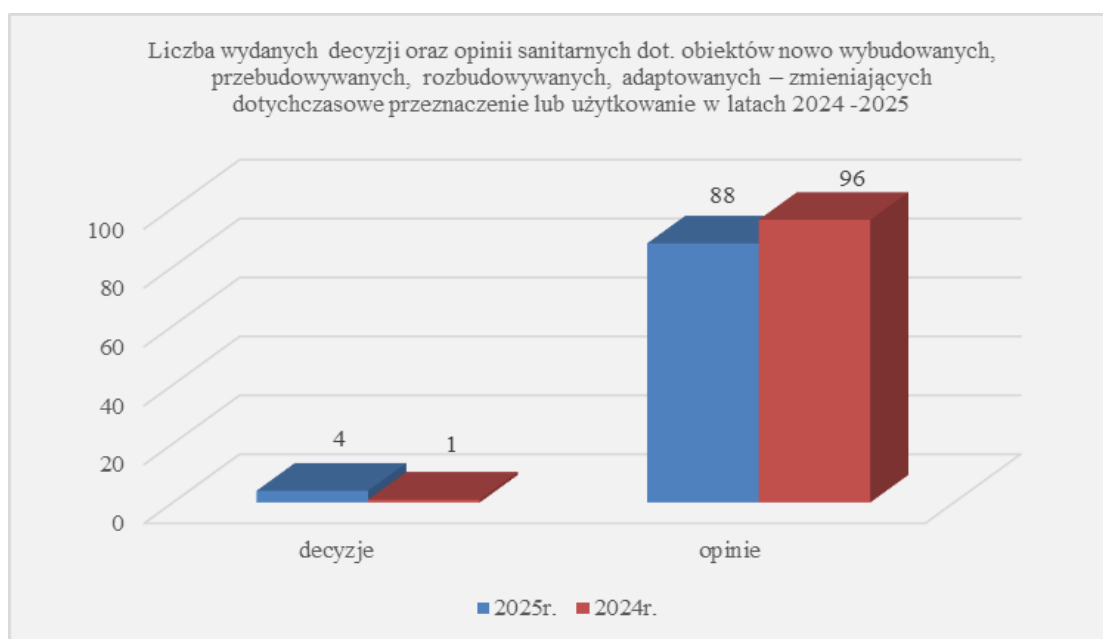
Rys. 23 Liczba przeprowadzonych kontroli i kontroli w trakcie budowy w latach 2024-2025

- Uczestniczono w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych (obiektów nowo wybudowanych, przebudowywanych, rozbudowywanych, adaptowanych – zmieniających dotychczasowe przeznaczenie lub użytkowanie).

W 2025 r. wydano 4 decyzje oraz 88 opinii sanitarnych (w 2024 r. wydano 1 decyzję oraz wydano 96 opinii sanitarnych).

Rys. 24 Ilość wydanych decyzji oraz opinii sanitarnych w latach 2024-2025.

W 2025 r. wydano uzgodnienia dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, które po zrealizowaniu zgodnie z zaleceniami zawartymi w uzgodnieniach PPIS w Oświęcimiu przyczynią się do poprawy warunków życia ludzi oraz poprawy stanu środowiska naturalnego. Do uzgadnianych przedsięwzięć należą m.in.:

- Montaż instalacji do przetwarzania odpadów styropianu w obrębie istniejącej zabudowy magazynowej zlokalizowanej na działkach o nr ewidencyjnych 1488, 1489, obręb 0003 Brzezinka – opinia sanitarna.
- Rozbudowa i przebudowa dróg w Jawiszowicach: ul. Biała nr 510571K i ul. Hubala nr 510579 – opinia sanitarna
- Modernizacja instalacji odciągów gazów i montażu wentylacji awaryjnej w istniejącym zakładzie zlokalizowanym na działce nr 2653/203 obręb Dwory I, gmina Miasto Oświęcim, - opinia sanitarna.
- Budowa instalacji fotowoltaicznej wraz z magazynami energii przewidzianej do realizacji w miejscowości Przeciszów, gmina Oświęcim, na działkach o nr ewidencyjnych 2620, 2621, 2622, 2625, 2627/4, 2629/4, 2630/4, 2633/6, 2633/7, 2633/22, 2633/36, 2633/54, obręb ewidencyjny 003 Przeciszów - opinia sanitarna.
- Budowa budynku kotłowni parowej z kotłami gazowo-olejowymi wraz z infrastrukturą techniczną na terenie istniejącego zakładu w Kętach – opinia sanitarna.
- Modernizacja istniejącej kompostowni poprzez zhermetyzowanie procesu kompostowania oraz realizację instalacji fermentacji beztlenowej planowanego do realizacji w miejscowości Kęty, na działkach o nr ewidencyjnych 1922/31, 1922/30 i 5381.
- Budowa pozostałych kilometrów sieci kanalizacyjnej w Polance Wielkiej w Aglomeracji Oświęcim - opinia sanitarna.
- Budowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ulicy Węgielnik w Zaborzu - opinia sanitarna.
- Modyfikacja zakresu zbierania i przetwarzania odpadów prowadzonych przy ul. Przemysłowej w Chełmku na działkach o nr ewidencyjnych 1266/224, 1266/224 obręb Libiąż - opinia sanitarna.
- Budowa nowego przepustu pod ul. Przeczną na rzece Młynówka (Dopływie ze Skotnicy) wraz z rozbiórką istniejącego przepustu, w ramach zadania pn.: „Modernizacja przepustu w ciągu ul. Przecznej i mostu w ciągu ul. Parkowej w parku nad Sołą w Oświęcimiu” – opinia sanitarna.
- Rozbudowa istniejącego punktu zbiórki odpadów, w tym złomu, w Kętach na działkach o nr ewidencyjnych 8616, 8620, 8640/2 o działkę ewidencyjną nr 8641/2 – opinia sanitarna.
- Rozbudowa istniejącego zakładu w Oświęcimiu w zakresie nowej linii produkcyjnej wraz z budową hali produkcyjnej z częścią magazynową, pomieszczeniami technicznymi, administracyjno – socjalnymi oraz infrastrukturą towarzyszącą – opinia sanitarna.
- Utworzenie obszaru górniczego o powierzchni około 14,0 ha w ramach kontynuacji prowadzenia wydobywania kruszywa naturalnego w jego południowo – zachodniej części – opinia sanitarna.
- Podniesienie o 10 m rzędnej składowania odpadów w obrębie składowiska odpadów innych niż obojętne i niebezpieczne w Brzeszczach – opinia sanitarna.
- Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 933 w zakresie budowy drogi dla pieszych i rowerów – ul. Pszczyńska w Rajsku na odc. 040 od km 2+236 do km 3+378 oraz na odc. 050 od km 0+000 do km 1+200 – opinia sanitarna.
- Przebudowa drogi powiatowej nr 1895K ul. Nadwiślańska w Oświęcimiu oraz ul. Oświęcimska w Dworach Drugich – opinia sanitarna.

W 2025 r. PPIS w Oświęcimiu uczestniczył w dopuszczeniu do użytkowania inwestycji, na terenie powiatu oświęcimskiego, które przyczynią się do poprawy stanu sanitarnego mającego bezpośredni wpływ na gospodarkę wodno – ściekową i gospodarkę odpadami, tj.:

- Rozbudowa i przebudowa istniejącej oczyszczalni ścieków w Łękach przy, na działce o nr ewidencyjnym 10/4 obręb 0010 Łęki – opinia sanitarna.
- Budowa hali sortowni, trzech zespołów magazynowych oraz portierni wraz z zagospodarowaniem terenu i infrastrukturą towarzyszącą” w Brzeszczach na działkach o nr ewidencyjnych 2672, 2668, 2667, 2666, 2659, 2491/32 obręb 0002 Brzeszcze-Jawiszowice – opinia sanitarna.

Poprawiono warunki higieniczno – sanitarne oraz warunki bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników w zakładach usługowych i produkcyjnych. Uczestniczo w dopuszczeniu do użytkowaniu obiektów i wydano opinie sanitarne dot. m.in. inwestycji:

- Budowa dwóch budynków magazynowych, budynku handlowo – socjalnego, zbiornika na nieczystości ciekłe, budowy zjazdu publicznego z drogi powiatowej nr 1757K oraz infrastruktury technicznej w Witkowicach przy ul. Kanada, na działkach o nr ewidencyjnych 1207/2, 1203, 1199, 965 obręb Witkowice - opinia sanitarna.
- Inwestycja obejmująca przebudowę i rozbudowę części istniejącego zakładu produkcyjnego w Kętach na działkach nr: 3203/41, 3539 – opinia sanitarna.
- Przebudowa, rozbudowa i zmiana sposobu użytkowania budynku gospodarczego wraz z infrastrukturą towarzyszącą w Bielanych na działkach o nr ewidencyjnych 916/1 i 917 obręb 0001 Bielany - opinia sanitarna.
- Inwestycja obejmująca budynek socjalno-biurowy, realizowany w ramach zadania inwestycyjnego pn.: „Zmiana sposobu użytkowania budynku handlowo-usługowego na budynek produkcyjno-usługowy, przebudowa i rozbudowa budynku o część magazynową i socjalno-biurową wraz z infrastrukturą techniczną” na działce o nr ewidencyjnym 84 w Przeciszowie, obręb 0003 Przeciszów – opinia sanitarna.
- Inwestycja obejmująca budowę budynku magazynowego wraz z infrastrukturą towarzyszącą i instalacjami wodociągową, kanalizacji sanitarnej, kanalizacji deszczowej, centralnego ogrzewania, ciepłej wody użytkowej, wentylacji mechanicznej, gazową, elektryczną z odgromową, oświetlenia zewnętrznego ze słupami oświetleniowymi, teletechniczną, przebudowa sieci kanalizacji deszczowej drogi powiatowej oraz budowa utwardzeń z przeznaczeniem na komunikację pieszo-jezdną i parking na 14 miejsc postojowych w Zatorze na działkach o nr ewidencyjnych 196/2, 197, 199/2, 200, 208/2, 210/2, 211/1, 211/2, 212, 215, 219/4, obręb 0001 Zator Miasto - opinia sanitarna.
- Rozbudowa hali produkcyjnej centrum testowego pod kątem nowych projektów wdrożeniowych oraz szkoleniowych produkującej części do różnych urządzeń maszynowni statków w Zatorze - opinia sanitarna.
- Budynek produkcyjny oraz część budynku biurowo – socjalnego w Kętach przy ul. Słowackiego - opinia sanitarna.
- Rozbudowa części budynku produkcyjno – magazynowego w Zatorze przy ul. Romana Rybarskiego- opinia sanitarna.
- Hala produkcyjno – magazynowa oraz kontener magazynowy w Zatorze przy ul. Grabskiego - opinia sanitarna.
- Rozbudowa części hali produkcyjno – magazynowej, budynku magazynowego i hali namiotowej oraz miejsc postojowych i placów utwardzonych w Zatorze przy ul. Władysława Grabskiego - opinia sanitarna.

Poprawiono warunki higieniczno – sanitarne i zdrowotne w obiektach nauczania i wychowania dzieci i młodzieży oraz warunki kultury, sportu i rekreacji m.in.:

- Inwestycja obejmująca przebudowę i zmianę sposobu użytkowania istniejącego budynku przy ul. Obozowej 31 w Oświęcimiu oraz częściową rozbiórkę, przebudowę i rozbudowę istniejącego budynku przy ul. Obozowej 40 w Oświęcimiu, realizowanej w ramach III etapu rozbudowy siedziby Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Oświęcimiu, na działkach o nr ewidencyjnych 1269/12, 1269/15, 1271/29, 1269/14, obręb 0004 Brzezinka.
- Wydanie decyzji potwierdzającej spełnienie wymagań higieniczno-sanitarnych w pomieszczeniach przeznaczonych na potrzeby żłobka zlokalizowanego w Oświęcimiu przy ul. Bulwary, w związku z art. 25 ust. 1 i ust. 2a pkt. 1 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (tekst jednolity Dz. U. z 2025 r., poz. 798), celem wpisu do rejestru żłobków.
- Pozytywnie zaopiniowano pod względem wymagań higieniczno-sanitarnych: pomieszczenie sali zabaw przedszkola na kondygnacji parteru, która przeznaczona zostanie na salę zabaw dzieci żłobka w przedszkolu w Kętach Kęty ul. Kościuszki – decyzja.
- Pozytywnie zaopiniowano pod względem wymagań higieniczno-sanitarnych: pomieszczenia żłobka zlokalizowanego w Oświęcimiu przy ul. Ceglanej na działkach o nr ewidencyjnych 382/6, 382/12, 388/7, 289/130 obręb 0003 Stare Stawy (pomieszczenie sali zabaw przedszkola na kondygnacji I piętra ozn. [Nr 1.18], która przeznaczona zostanie na salę zabaw dzieci żłobka oraz korekta powierzchni użytkowej sali zabaw [Nr 1.18] i sali zabaw [Nr 0.11] – decyzja.
- Pozytywnie zaopiniowano pod względem wymagań higieniczno-sanitarnych: pomieszczenia żłobka zlokalizowanego w Kętach na Os. Batalionów Chłopskich na działkach o nr ewidencyjnych 4930/1, 4926, obręb 0007 Kęty Stare Miasto – opinia sanitarna.
- Pomieszczenia w ramach przebudowy z rozbudową oraz zmianą sposobu użytkowania piwnic istniejącego budynku biurowego i polegającej na przebudowie stropu i likwidacji istniejących schodów oraz na dobudowie nowej klatki schodowej wraz z szybem windy i adaptacją pomieszczeń piwnic na sale wystawowe (ekspozycyjne) w Centrum Historii i Kultury Romów w Oświęcimiu, 32-600 Oświęcim - opinia sanitarna.
- Uruchomiono szkołę tańca dla dzieci i dorosłych w ramach zadania pn.: „Budowa budynku mieszkalno - usługowego wraz z funkcją usługową wraz z wewnętrznymi instalacjami i infrastrukturą towarzyszącą i osadnikiem na nieczystości ciekłe” w Brzeszczach przy ul. Piastowskiej, na działkach o nr ewidencyjnych 909/4, 904/3, obręb 0001 Brzeszcze - opinia sanitarna.
- Uruchomiono budynek socjalno – sanitarny zaplecza dla pielgrzymów po rozbudowie, przebudowie i zmianie sposobu użytkowania budynku gospodarczego oraz zbiornika bezodpływowego na wody opadowe w Harmężach przy ul. Franciszkańskiej, na działkach nr 356/3, 619/2 i 363/5 - opinia sanitarna.
- Zmiana przeznaczenia sali zabaw przedszkola na salę zabaw dla dzieci żłobka w przedszkolu w Chełmku - opinia sanitarna.
- Uruchomiono interaktywne sale zabaw z zapleczem socjalnym w Skidzinu przy ul. Wyzwolenia - opinia sanitarna.
Uruchomiono i przekazano do użytkowania obiekty podmiotów leczniczych, m.in.:
- Pozytywnie zaopiniowano pod względem wymagań higieniczno – sanitarnych: gabinet medycyny estetycznej usytuowany w Jawiszowicach przy ul. Kusocińskiego – opinia sanitarna.

- Uruchomiono lokal usługowy – gabinet fizjoterapii w Chełmku na działkach nr 1257/114, 842/231 - opinia sanitarna.
- Pozytywnie zaopiniowano pod względem wymagań higieniczno – sanitarnych gabinet medycyny pracy usytuowany w Kętach przy ul. Żwirki i Wigury – opinia sanitarna.
- Pozytywnie zaopiniowano pod względem wymagań higieniczno – sanitarnych lokal gabinetu podologicznego w Kętach, os. Nad Sołą - opinia sanitarna.
- Budowa budynku oranżerii przy budynku Powiatowych Zakładów Opiekuńczo - Leczniczych w Grojcu – opinia sanitarna.
Uczestniczono w dopuszczeniu do użytkowania inwestycji mających wpływ na poprawę sytuacji mieszkaniowej oraz noclegowej bazy turystycznej tj.:
- Inwestycja obejmująca budowę budynku mieszkalnego wielorodzinnego z garażami wbudowanymi oraz instalacjami wewnętrznymi, utwardzeniem terenu, miejscami postojowymi, zbiornikami na wodę opadową oraz infrastrukturę w Kętach na działkach o nr ewidencyjnych 5246, 5248/1 obręb 0007 Stare Miasto – opinia sanitarna.
- Inwestycja obejmująca przebudowę i nadbudowę budynku mieszkalno-usługowego przy ul. Mickiewicza w Oświęcimiu polegającą na przebudowie mieszkań na II i III kondygnacji, zmianę sposobu użytkowania poddasza nieużytkowego na użytkowe oraz przebudowę lokali usługowych na I kondygnacji oraz kondygnacji podziemnej wraz z wewnętrznymi instalacjami, przebudowę przyłączy, termomodernizację budynku w Oświęcimiu przy ul. Mickiewicza, na działkach o nr ewidencyjnych 2322, 2323, 1737/10 – I etap inwestycji obejmujący lokale mieszkalne – opinia sanitarna.
- II etap inwestycji obejmujący parter budynku nr 2 zrealizowanego w ramach zadania pn.: "Budowa dwóch budynków letniskowych czteroapartamentowych wraz z wewnętrznymi instalacjami wod-kan., elektryczną, gazu, zewnętrznymi odcinkami instalacji elektrycznej, gazu, kanalizacji sanitarnej, wody, budowa instalacji kanalizacji opadowej ze zbiornikiem na wody opadowe" w Zatorze na działce o nr ewidencyjnym 68/7 obręb 0002 Zator – opinia sanitarna.
- Inwestycja obejmująca cztery budynki mieszkalne wielorodzinne z jednym garażem podziemnym w Oświęcimiu przy ul. Wisławy Szymborskiej 144, 146, 148, 150 – opinia sanitarna.
- Inwestycja obejmująca 10 budynków letniskowych na wynajem wraz infrastrukturą towarzyszącą na działkach nr 215/5, 215/6, 216/10 położonych w Palczowicach – I etap inwestycji dotyczący kondygnacji parterów – opinia sanitarna.
- Inwestycja obejmująca zespół ośmiu budynków usługowych wraz z infrastrukturą techniczną i parkingiem, na działkach nr: 52, 85, 51/1, 39, 46/1 położonych w Zatorze – opinia sanitarna.

15. Ocena stanu sanitarnego w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia za rok 2025.

Państwowa Inspekcja Sanitarna podejmuje działania w celu kształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych na rzecz zdrowia publicznego. Realizacja zadań profilaktycznych, edukacyjnych, informacyjnych odbywa się poprzez wdrożenie i koordynowanie programów edukacyjnych, działalność na rzecz profilaktyki chorób i promocji zdrowego stylu życia poprzez akcje i kampanie społeczno-informacyjne, organizacje narad, szkoleń i konferencji. Podejmowane działania dotyczyły poniższych obszarów tematycznych.

15.1 Profilaktyka palenia tytoniu i chorób odtytoniowych

W 2025 roku kontynuowano programy o tematyce antytytoniowej adresowane do uczniów szkół podstawowych tj.: „Nie pal przy mnie, proszę” (uczniowie klas 1-3), „Bieg po zdrowie” (uczniowie klas 4), „Znajdź właściwe rozwiązanie” (uczniowie klas 5-8). Ogółem

w w/w programach uczestniczyło 2236 uczniów. 25 placówek przedszkolnych zrealizowało program edukacji antytytoniowej adresowany do dzieci 5-6 letnich pn. „Czyste Powietrze Wokół Nas”. W sumie w programie uczestniczyło 1092 dzieci.

Głównym celem programów antytytoniowych skierowanych do młodszych grup odbiorców jest ochrona dzieci przed narażeniem na bierne wdychanie dymu tytoniowego. Niezbędne do osiągnięcia go jest więc objęcie działaniami programowymi również rodziców czy opiekunów dzieci. W roku 2025 w placówkach przedszkolnych i szkolnych powiatu oświęcimskiego, w różnych formach działań edukacyjnych uczestniczyło 2923 rodziców. W przypadku starszych uczniów głównym celem programów antytytoniowych jest profilaktyka palenia tytoniu, przekazanie rzetelnych informacji na temat nowych produktów, takich jak tytoń do podgrzewania czy papierosy elektroniczne oraz wzmacnianie postaw asertywnych niezbędnych do radzenia sobie z presją rówieśniczą.

Większość szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych przystąpiła do realizacji interwencji nieprogramowej dotyczącej: „Światowego Dnia bez Tytoniu” – 31 maja. Hasło obchodów w 2025 roku to „Zdemaskować atrakcyjność: ujawnienie taktyk przemysłu tytoniowego i nikotynowego”. Celem kampanii była walka z uzależnieniem od tradycyjnych papierosów oraz e-papierosów wśród młodzieży, poprzez demaskowanie manipulacji marketingowych koncernów tytoniowych.

15.2 Monitoring przestrzegania ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych

Według dostępnych danych około 27 % Polaków deklaruje, że codziennie pali papierosy. Statystyki te dotyczą osób powyżej 15 roku życia. Obecnie ogromnym wyzwaniem w placówkach szkolnych jest edukacja dzieci i młodzieży w zakresie szkodliwego wpływu na zdrowie e-papierosów. Blisko połowa uczniów (47,6%) deklaruje, codzienne używanie e-papierosów. E-papieros jest głównym produktem inicjującym kontakt z nikotyną wśród nieletnich (wskazało go 4 na 10 uczniów). Dla większości z nich była to inicjacja związana ze smakowym, jednorazowym e-papierosem. Dlatego z perspektywy zdrowia publicznego każdy sposób ograniczania palenia tytoniu oraz zmniejszenia ekspozycji społeczeństwa na dym tytoniowy jest korzystny i bardzo potrzebny. Istnieje również narzędzie prawne - Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych, która wprowadziła całkowity zakaz palenia w miejscach publicznych oraz nadała samorządom uprawnienia do tworzenia stref wolnych od dymu tytoniowego.

Ocena przestrzegania zakazu palenia tytoniu i wyrobów powiązanych należy do uprawnień pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Na podstawie danych otrzymywanych od kierowników poszczególnych komórek Oddziału Nadzoru Sanitarnego, Samodzielne Stanowisko Pracy ds. Zdrowia Publicznego i Promocji Zdrowia opracowuje comiesięczne raporty dotyczące aktualnej sytuacji w zakresie realizacji ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. Podsumowując, w roku 2025 skontrolowano pod tym kątem 1908 obiektów użyteczności publicznej na terenie powiatu oświęcimskiego i w wyniku tych kontroli można stwierdzić, że przepisy w tym zakresie były przestrzegane.

15.3 Profilaktyka stosowania substancji psychoaktywnych

W roku szkolnym 2024/2025 w powiecie oświęcimskim została zrealizowana XII edycja programu edukacyjnego pt. „ARS, czyli jak dbać o miłość?”. Zasadniczym celem programu jest dostarczenie uczniom szkół ponadpodstawowych wiedzy i umiejętności zmniejszających ryzyko utraty zdrowia i życia ich samych oraz w przyszłości ich potomstwa spowodowanej używaniem

substancji. Do realizacji programu przystąpiło 13 szkół ponadpodstawowych, a działaniami programowymi objęto ogółem 1056 uczniów.

15.4 Profilaktyka nowotworów

Program profilaktyki raka szyjki macicy: „Wybierz Życie – Pierwszy Krok” zrealizowano w 11 szkołach ponadpodstawowych. Liczba uczestników programu - 1159 uczniów. Celem głównym programu jest zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa brodawczaka ludzkiego (HPV) w jego powstawaniu, a także motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym - cytologii. W minionym roku szkolnym z inicjatywy organizatorów oraz powiatowych koordynatorów programu działania programowe w szkołach rozszerzono o tematykę raka piersi i raka jąder oraz metody samobadania.

Program edukacyjny „Znamie? Znam je!” skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych, jego głównym celem jest upowszechnienie wiedzy z zakresu profilaktyki czerniaka. Obecnie, pomimo wielu akcji profilaktycznych, czerniak stanowi nadal problem społeczny i jest główną przyczyną zgonów z powodu nowotworów złośliwych skóry. W Polsce rocznie odnotowuje się około 3 tys. nowych przypadków zachorowań na czerniaka. Program realizowany jest przez Fundację „Gwiazda Nadziei” w partnerstwie z Wojewódzką Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Krakowie pod honorowym patronatem Głównego Inspektora Sanitarnego oraz merytorycznym patronatem Akademii Czerniaka. Program w powiecie oświęcimskim w roku szkolnym 2024/2025 zrealizowało 9 szkół ponadpodstawowych oraz dodatkowo 9 szkół podstawowych. Liczba adresatów działań edukacyjnych ogółem 1929 uczniów.

Kontynuacja w 2025 roku Programu Szczepień przeciw HPV będący częścią Narodowej Strategii Onkologicznej (NSO) na lata 2020 – 2030. W ramach programu odbyły się spotkania edukacyjne, narady, szkolenia a także zajęcia edukacyjne wśród uczniów wg zaproponowanych scenariuszy zajęć.

Organizacja warsztatów edukacyjno – informacyjnych dot. profilaktyki raka piersi w ramach zainicjowanej przez Wojewódzką Stację Sanitarno – Epidemiologiczną w Krakowie kampanii informacyjnej: „Ja już, a Ty?”. Adresatami wydarzenia byli pracownicy Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu. Celem głównym było upowszechnianie wiedzy na temat raka piersi, promowanie zdrowego stylu życia i motywowanie kobiet do samobadania piersi.

15.5 Profilaktyka chorób zakaźnych

Program edukacyjny „Podstępne WZW”. Głównym celem programu jest upowszechnianie wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu A, B i C wśród uczniów szkół ponadpodstawowych oraz uświadomienie zagrożeń i zasad profilaktyki w tym zakresie. Pobudza do refleksji nad odpowiedzialnością w zakresie własnych zachowań zdrowotnych i kształtuje postawy tolerancji i zrozumienia wobec osób zakażonych. W VI edycji programu realizowanej w roku szkolnym 2024/2025 wzięło udział 1178 uczniów z 12 szkół ponadpodstawowych naszego powiatu.

Profilaktyka HIV/AIDS - działania dotyczące profilaktyki HIV/AIDS realizowane były w oparciu o harmonogram realizacji Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS opracowany na lata 2022 – 2026. Działania adresowano do uczniów uczęszczających do starszych klas szkół podstawowych, uczniów szkół ponadpodstawowych, personelu medycznego i ogółu społeczeństwa. Temat profilaktyki zakażeń HIV poruszano przede wszystkim w ramach obchodów Światowego Dnia AIDS, który przypada 1 grudnia. Placówki szkolne i ośrodki zdrowia powiatu oświęcimskiego wyposażone zostały w materiały

edukacyjne Krajowego Centrum ds. AIDS do wykorzystania w celu rozdawnictwa, ekspozycji i przeprowadzenia akcji edukacyjnych. Liczba odbiorców działań: 3450 osób.

15.6. Promocja zdrowego stylu życia

W 25 placówkach przedszkolnych zakończono VI edycji ogólnopolskiego programu: „Skąd się biorą produkty ekologiczne?” opracowanego przez Główny Inspektorat Sanitarny wspólnie z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Celem nadrzędnym programu jest zwiększenie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Program jest skierowany także do rodziców i opiekunów dzieci, gdyż zwiększa to skuteczność programów profilaktycznych. W programie uczestniczyło ogółem 840 dzieci 5-6 letnich oraz 438 rodziców.

Samodzielne Stanowiska Pracy ds. Zdrowia Publicznego i Promocji zdrowia PSSE w Oświęcimiu od kilkunastu lat koordynują wdrażanie i realizację ogólnopolskiego programu pn. „Trzymaj Formę!”, skierowanego do uczniów klas V-VIII szkół podstawowych. Jest to inicjatywa propagująca zdrowy styl życia o unikalnym, dwukierunkowym podejściu: promującym zbilansowane odżywianie połączone z regularną aktywnością fizyczną. W roku szkolnym 2024/2025 w realizację 18 edycji programu włączyło się 39 szkół podstawowych z terenu powiatu oświęcimskiego, a działaniami objęto ogółem 6237 uczniów i rodziców.

W roku 2025 zrealizowano dwie kampanie społeczne Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności (European Food Safety Authority – EFSA), która jest kluczowym organem Unii Europejskiej do działań związanych z oceną ryzyka. Kampania społeczna #Safe2Eat miała na celu zwiększenie świadomości na temat bezpieczeństwa żywności. Kampania miała pomóc jak podejmować świadome decyzje dotyczące tego, jaką żywność kupować, spożywać oraz z jakich produktów spożywczych korzystać w bezpieczny i zdrowy sposób każdego dnia. Druga inicjatywa to #PlantHealth4Life- kampania społeczna zwracająca uwagę na szczególny związek między zdrowiem roślin a naszym codziennym życiem. Zdrowe rośliny są kluczowe dla produkcji zdrowej żywności oraz zadbania o zrównoważoną przyszłość. Nasz udział w realizacji obu kampanii polegał przede wszystkim na promowaniu ich idei w mediach społecznościowych przy użyciu dostępnych na stronie internetowej narzędzi komunikacyjnych i przekazaniu informacji do placówek nauczania i wychowania. Ponadto wykonano ekspozycję materiałów kampanijnych w wersji drukowanej w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Oświęcimiu oraz rozdysponowano pakiety ulotek i plakatów m.in. ramach powiatowej interwencji nieprogramowej – Bezpieczny wypoczynek dzieci i młodzieży w czasie wakacji oraz ferii zimowych.

W ramach Światowego Dnia Zdrowia zorganizowano w PSSE w Oświęcimiu Dzień Otwarty dla mieszkańców. Odbyły się spotkania edukacyjne z dziećmi przedszkolnymi oraz uczniami okolicznych szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Liczne stoiska edukacyjno – informacyjne zachęcały uczestników do rozmowy, poradnictwa oraz zapoznania się prezentowanymi materiałami edukacyjnymi. Zorganizowano badania densytometryczne (ocena gęstości mineralnej kości) połączone z konsultacją lekarską dla mieszkańców Oświęcimia. Badania odbywały się w osteobusie (mobilnej pracowni diagnostycznej) przy budynku PSSE w Oświęcimiu, przebadano 55 osób. Inicjatywa cieszyła się bardzo dużym zainteresowaniem.